

„Varpo“ ir „Ūkininko“
Redakcija

„Varpo“ ir „Ūkininko“
Redakcija

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 26.

Plymouth, Pa., d. 1 Liepos (July) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly

„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS

„Vienybe Lietuvniku“
išseina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
į kitas šalis \$2.50

Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po bausme siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

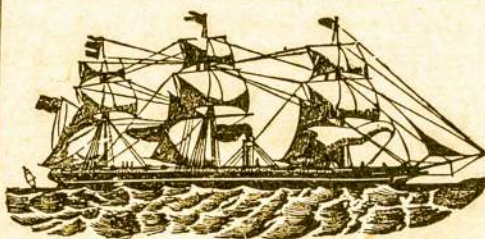
Rašant apie permainymą, adresą, butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipažinti su šituo laikraščiu, gali gauti pareikalavęs, du numeriu dovanai.

Reikalaujanties knygų katalogą pristunčiam dovanai.

Pajleszkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " " du sykį 75c.
" " " tris sykį 1.00

P pinigai stunčiasi per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant šizto antraszo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Čia gausi pigiasias laivakortes ir pigiai nusipisi pinigus į visas svieto dalis.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiskas ir Amerikoniskas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina išgydymą kožnos ligos, vyrų privatiszkas ligas, moterių ir vaikų.

Dr. Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolose ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo išgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

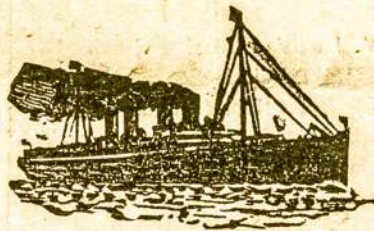
Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvastį ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta iš seno krajaus. Susiszneku lenkiszka, maskollszka, vokiszka ir lietuviszka.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephones 8 S.
P. V. Obiecinas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

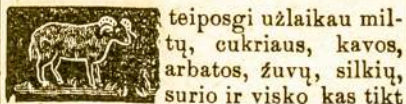
Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto Dovernastie (pavedimus rasztu) atlikimui reikalui su Maskolijos valdzia. Izmainau visokius pinigus ont amerikoniszkių ir t. t. Darau apsegerėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalkių. Jeigu kurį atkollavusį užlaikytą kastlegarnėje, tegul szaukliai prie manęs, o aš jį išliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o brėtte užganėdinti.

Mėsinyczia
Marcin i Antoni
Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, versziena, jautieną, avincziena, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmcgintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas

“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

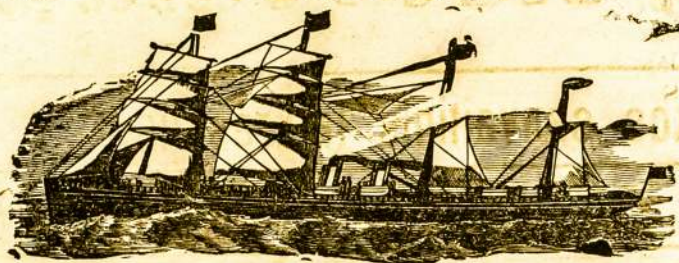
Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želvienė
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Frieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susižnekėti lietuvizkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigūs į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į Lietuvą važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariu vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstaucija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanėzių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo nenuplėsiu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo draugais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, kožnas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtelis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigūs kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių geležinkelių.

W. V. Jusaitis,

110 Hodson Street,

HOBOKEN, N. J.

Ar raszai kur gromatas

jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatom. Rasi- te su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms dainelems ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidžiamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslu altorelio, iszleidžiami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.

Brooklyn, N. J.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigūs į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIU
Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposgi senus ant naujų perdirba.
Viel pas savo Tautietį.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszelpsite sivo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2292 Williamsburg.

A. W. Žaliauckas,

Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand Ir N. 2-nd str.

Laidoja mirusius ant visokių kapinių; balsamavoja ir aprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; parsamdo karietas vestuvėms, krikažytynoms ir pasivaži- nėjimui pigiaus negu kitar.

Lietuviai Iez New Yorko, Jersey City, Mashhet ir apšilinkės atsilaukite teleponu lietuvizskat, o pusit užganėdinti visame.

Lietuvizska karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

SPAUSTUVE

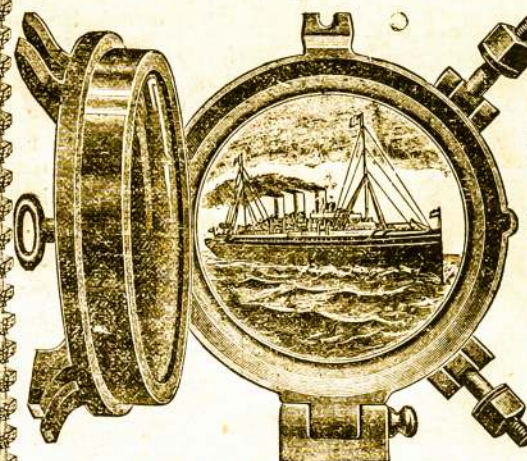
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

Siunczia pinigūs

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziama į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nu-eitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— Isz Betygalos, Kauno pav. ir gubernijos, mums raso, jog kunigai bažnyčiose apskelbė žmonėms cariską ukazą, pagal kurį valna esant turėti drukarnijas ir spaudinti lietuviszkus rasztus, teipgi visi gal be baimės melstis ant lietuviszkų knygų ir nieks negal užginti. — Taigi gal spauda jau ir sugražinta. Vienok lauksime tikresnių žinių.

— Lietuvos kunigai per amžius snaudę subruzdavo prie darbo. Sumetė 3000 rublių išleidimui laikraszcio kaip tik-tai bus sugražinta spauda, kad užbėgti už akių bedieviams. Kunigai mislyja lietuviszką spaudą kontroliuoti ir cenzuruoti. Ar pasiseks jiems tas, parodys ateitė. Vienok pagal gadynės laiką klierikalizmas visur puola, o auga laisvamanystė, platesnės pažvalgos.

— Čaras daleido Lenkijoje visose mokyklose tikėjimą iszguldyti prigimtoje kalboje. Taigi Marijampolės gimnazijoje lietuviszkoji kalba iszvars maskoliszkąją sykiu su batiuszka Miknevycium. Veiveriuos ir liet. kalba iszvars maskoliszkąją.

— Maskolijos apszvietos ministeris važinėjo Prusuose. Suvalkų gubernatorius jam pasi-guodė dėl užvertimo darbais su kratoms ir baudoms dėl lietuviszkų rasztų. Žandarų virszininkas teipgi guodėsi ministeriui, kad nieko negal padaryti, nors dirba isz visų pajėgų: krato, gauda, baudžia ir isztremia lietuvius. Abudu rodyjo sugražinti lietuviams spaudą, o busės su lietuviams pakajus. Ministeris liepė žandarų virszininkui „nekarszcizuoti gaudyme lietuviszkų rasztų“, ir kad valdzia pataisysenti tą užgynimo liet. spaudos klaidą.

— 28 gegužio (10 birželio) Peterburge buvo metinis aktas Kymo-Katalikiskos Akade-

mijos. Laipsnį magistro teoliogijos apturėjo 13 žmonių, o 8 laipsnį kandidato. Inspektorius akademijos, kun. Macu levyczius ir profesorius kn. Baltruszis apturėjo laipsnius daktaro teoliogijos. Kun. Macu levyczius gavo daktaro laipsnį už veikalą: „De justicia et jure“ (apie teisybę ir tiesą), kuriame autorius padarė bandymą sutaiikint maskoliszką tiesą su teoliogija ir prie cizy-lizkos tiesos pritaikint teoliogijos mierą. Dabar turis svarbą nevien dėl teoliogy, bet ir provininkų. Pabaigoje akto nauji daktarai gavo laipsnio ženklus: žiedą ir auksinį kryžių ant krutinės. Iszkilmę užbaigė benkieta.

— Vasara Lietuvoje szimet esanti labai graži. Nors ruduo žieminius sėjymus sudarkė, tai pavasaris sutaisė ir visoki jai vai yra buinus.

— Pagal „Atskaitos“ No. 5 S. L. A. turi 2768 pilnų sąnarių ir 196 suspenduotų.

— Lenkų „Zviązkas“ turi 35,105 sąnarių; 541 kuopų; \$215,904,70 turto. Gegužio mėnesyje prisirasė naujų sąnarių 322. — Jeigu lietuviai tokiame skaitliuje rasztus prie S. L. A. kaip lenkai prie „Zviązko“, tai ir S. L. A. galėtų tiek sąnarių skaityti. Matyt, lenkai geriaus supranta organizacijos naudą, negu lietuviai. Tarpė naujai priimtų sąnarių yra daug ir lietuviszkų pravardžių. Lietuviai prie „Zviązko“ raszosi vien dėl didesnės posmertinės.

— A. Gaubienė isz Traverse City, Mich. vietoje atiduoti \$1,35 kunigui Pangoniui už už iszklausymą velykinės, paskyrė tuos pinigus \$1,00 kankintiniams ir 35 ct. Visztaliui. — „Lietuva“.

— Waterbury'o, Conn. lietuviai nusipirko sav lietuviszkas kapines, kurias paszventino 30 gegužio, kad duoti pakajų kun. Saurusaicziui.

Isz Lietuvos.

Gelgaudiszki, Suvalkų gub., Naumieszcio pav.

10 sausio sz. m. atsibuvo susiejimas Gelgaudiszki valsezciaus, ant kurio maza dalis valsezcionių buvo susiriukusi, galėjo but viena treczia dalis.

Susirinkusiems valsezcioniams, valsezciaus rasztininkas (nes pavieto virszininko ant minėto susirinkimo nebuvo) paminėjo, jog stovis valsezciaus pasilieka po senovei, t. y. pagal praėjusį metą. Buvo priminta ir apie parengimą antros (dvuchklasnos) moksloinės, ant kurios valdzia duodanti visą užlaikymą, vien tik parengimas namo pasilieka valsezcionims; bet kad tas atkartojama ne pirmą syk, tad ir szį kartą Gelgaudiszki nuo tos malonės atsikakė.

Isz susirinkusiųjų daugelis nebuvo užganėdinti paczto (stoikos) reikalais ir numazindami užlaikymą norėjo paimti ant savęs; bet kad pacztą valdė rasztininkas, kurs pirm 3 metų pasisavino ir už kurios iszlaikymą ėmė nuo valsezciaus 400 rublių ant metų, iszgirdęs apie tai pasislėpė ir nepasirodė tol, iki tas klausimas nebuvo užbaigtas.

Rasztininkas Loszinskas paraszęs protokolą minėto susirinkimo, žinoma nepriminė jam negeistinių dalykų, kaip paczto užlaikymą, ką valseczionys buvo nusprendę — užpraszė susirinkusių valsezcionių pasiraszti, ant kurio isz buvusių valsezcionių keturi ir pasiraszė. Bet mus rasztininkėlis tuom nepasiganėdino, kad pasisavino užlaikymą paczto sav ir ant telesnio laiko, nors tai ir priesz norą valsezcionių, bet žemiaus paraszų valsezcionių tame pacziane protokole pridurė: Jog Gelgaudiszki virsz paminėtam: susirinkime (10 Sausio 1903 m.) ant ateinančio laiko padidina algą valsezciaus rasztininkui ant me-

tų su 180 rub., t. y. vieton 180 rub. 360 ant metų ir vyriausiam žemsgariui Szakių apskriczio su 10 r. b. (nes anas buvo ant minėto susirinkimo).

Nekur'e valseczionys patyrę darbą savo rasztininkėlio padavė skundą su paraszais gubernatoriui už pasisavinimą paczto reikalų bei dadėiimą sav algos, be įvėlyjimo valsezcionių.

Loszinskas tai iszgirdęs, kad jo „griekai“ atidaryti ir pabugę įmerkį savo kailį pasiglemžęs isz valsezciaus „taupojamos kasos“ su virszum 1400 rublių ir szej dar nuo žmonių kaip girdima szaunoką įkaitlių, kur buvo iszlupęs prizadėdams iszduoti „neapmokamą dėl darbininkų žemdarbių pasportą“ į Vokietiją, kurie dabar iszsiduoda visuose valsezciaus parubežinėse rasztinyciose ir podraug už tam lygius dalykus, 28 balandžio iszkurė, kur nežinia, tvirtina kad į Ameriką.

Isznesztus isz kasos pinigus žinoma turės sugražinti vietinis vaitas, o gal turės prisidėti ir kasos užveizdai, nes kasa stovi po jų rėda.

Negalima nepaminėti czia vaito: Berods žmogus neapszviestas, negabus ir tam neatsakas, bet per keturis metus jam vaitaujant to neatsitiko, tad negalima, kad ir jis nebūtų po draug czia kaltinamas. O gal ir prisieis jam sunkiaus, kaip visiems nukęsti, nes prisieis atlyginti 1400 rub.

Mat Soszinskas jau papratęs tokiais reikalais užsiimti, jau jam nepirmas kartas; tikrai nepamenu, bet rodos jau buvo apie jį minėtą kartą „Ukininke“, kad jis Zyplių vaitą szau nei numaudė ir dar kelis kitus. Kada 1895 m. parkėlė Soszinską į Gelgaudiszki, tak valseczionys padavė praszymą pavieto virszininkui, kad jie Soszinsko neuori savo valseczuje, tada pavieto virszininkas parsisuntė žemsgarių virszininką

da!

iskzas BRAVORAS Su-
alstijose Sziaurinė-
iame iszdirba geriau-
TERJ ir ELIJ.

omas isz grynų javų
pfinių, norint ir ge-
užsilinksmini bet gal-
auda, nes jame nėra
imaiszytų kvarbų nė

gi perkantie jie ir par-
(karcziamnįkai) visa-
laukute Lietuviszko
darydami suszlepste

NIAN
CO.
ENN, A.

ka karczema
anauckol
2-nd st.

hiladelphia, Pa.
ius gerimus szemia
taucziai ne pamirsz-
visados busite už-

VKU"

draugystėms,
larbai.

S
sių laivu.

Siunczia
pinigus

sas svieto da-
greitai ir pi-
. Norinti kad
igai siunczia-
į tėvynę ne-
žutų ir kuo
icziausiai nu-
, tegul kre-
i po sziuom
aszu:

TH, PA.

Gorelovą dėl perklausinėjimo, dėl kokių priežasčių nenori ji priimti. Bet už Soszinsko parkėlimą į Gelgaudiszkį rūpinos Panemunio Abdon Zanas, kurs tą kartą buvo už administratorių Gelgaudiszkio dvarų ir tikėjosi su Soszinsko pagalba galutinai atimti gelgaudiszkiams prigulintį nuo dvaro „servitutą“; tada nors Gorelavas atvažiavo ant perklausinėjimo, kur gelgaudiszkiai jam ir žodžiu paaiskino, kad jis pražudė keletą vaitų, o todėl jo nenorį, bet budamas Zano parpirktas, Gorelavas pasakė valscionims, kad už viską jis atsakysės ir priims Soszinskį ant savo atsakymo, o skundas jų paduotas, nesantis gana tam aiskiu.

Narkunas.

Vilnius. Pagal valdžios suskaičymą pereinuose metuose Vilniaus gubernijoje buvo szliubų 11,766 isz kurių ant miestų pripuola 1859 ir kaimų 9,907; ant dienos vidutiniai iszpuola 32 vestuvės. Per tuos metus užgimė miestuose 7,575 kudikių, tarp kurių buvo vaikų 4,215 ir mergaizių 3,360, o kaimuose gimė 58,385, isz kurių buvo vaikų 30,167 ir mergaizių 28,218. Isz viso gimusių per metus Vilniaus guberbijoje 65,960, tame skaitliuje buvo gimusių betėvių 2,381, t. y. 3,4% viso skaitliaus gimusių. Isz viso skaitliaus gimusių ant dienos pripuola po 180 kudikių. Per metus numirė miestuose 4,991, vyriszkių 2,655, moteriszkių 2,336, kaimuose numirė 32,702, vyriszkių 16,801, moteriszkių 15,901. Vidutiniai ant dienos mirė po 103 žmonės. Isz viso per metus daugiau gimė negu mirė ant 28,267 žmonių. 1 d. sausio 1903 metų skaitlius gyventojų Vilniaus gubernijos siekė 1,757,228 žmonių.

Isz Peterburgo.

Peterburgo Universitete at-

sibuvo apgynimas disertacijos Porzezinskio po vardu: „Grižtamoji forma veiksmazodžių lietuviszkoje ir latviszkoje kalbose“. Porzezinskis yra baigęs Maskvos universitetą kur dirbo po vadovyste garsaus kalbų zinovo prof. Fortunatovo. Jis yra paraszės jau keletą veikalų apie lietuviszką gramatiką. Jo yra iszleisti szie veikalai: 1) Keletas faktų dėl charakteristikos kalbos rasztų lietuviszko rasztininko Mikalojaus Daukszos. (1897) — 2) Patėmijimai apie tarmes latvių ir prusų kalbose (1903) 3) Patėmijimai apie tarmes lietuviszkos kalbos. (t. I ir II — 1896, 1898. 4) Prie istorijos formų lankstymo baltiszkoje kalbose (1901). Nors jo veikaluose tapo patėmyta keletas klaidų, bet abėlnai jis ėmėsi drąsiai už savo tėmos apie ženklinimą grižtamiosios formos ir iszvedė akvyus rezultatus. Oponentais ant disputo buvo prof. Boduin de Courtenay, (palyginamos kalbazinystės) Al. Sobolevskis (slaveniszkių kalbų) ir E. Volteris (baltiszkių ir lietuviszkių kalbų iszguldytojas). Ant disputo buvo keletas reprezentantų lietuviszkos draugystės, kaip tai: prof. kun. Buczis, Dambrauskas, Dubinskas ir Jaunis, kuris dalyvavo dispu- te, kaipo oponentas isz pusės publikos.

Isz „Auszros“ gyvenimo.

I.

Kur yr „Ausros“ archyvas?

Rašo *Dr. Basanavičius.*

Kas skaitė mano aprašymą apie „Ausros“ atsiradimą („Varpas“ 1903 n. 3), užtėmytie turėjo didį jo trumpumą: kožnas, rasi, gailėstavo radęs tenai ne kokią pilną „Ausros“ istoriją, bet tik jos, parentą ant datų, kons-

pektą. Priežastis to, jog rašant apie to laikraščio įsteigimą, pasikakdint reikėjo tik sausomis datomis, jog iš gyvenimo „Ausros“ teip menkai suteikt galima buvo žinių, guli tame, kad parankiui, kaip dabar, teip ir tuomet reikalingų dokumentų ne turėta. Kur-gi randasi, rasi, kas klaustų, tie visi raštai, kuriuos ano meto lietuviai mums siuntė; kur tie dokumentai, iš kurių galima būtų susipažint detališkai su viduriniu to laikraščio gyvenimu? Rengiantės „Ausra“ išleisti, kaip ir jai jau pasirodžius, aš tuomet turėjau gana platų susinėsimą su ivairiais mūsų patriotais: šitoje mūsų korespondencijoje randasi, kaip kožnas supranta, ne menkas sklypelis mūsų kulturiškos istorijos, su kuria susipažint būtų gana žingeidu. Ką ir kaip tuomet manyta, svajota veiktie, ką dirbta, daryta, ką apie mūsų tautos reikalus rupinama buvo — vislab tuose raštuose buvo minėta. Iš jų tad ir reikėjo pasinaudotie, rašant apie gadynę, kada tas laikraštis atsirado,—juose yra versmė dėl aprašymo mūsų ano meto kulturiškojo buvio. Iš šitų tačiaus dokumentų pasinaudot, kaip tuojaus matysime, ne buvo galima.

Apturėjęs nuo „Varpo“ redakcijos pakvietimą, parašyt ką apie „Ausros“ atsiradimą, aš, norėdamas pasinaudot iš „Ausros“ dokumentų, kreipiausi prie vieno „tautiečio“, pas kurį tulą laiką J. Šliupas ir J. Mikšas gyvendamu „Ausra“ rėdė, ir pas kurį liko visa to laikraščio korespondencija, su sekančiu laišku:

Varnoje, 7. XII. 1902

Guodojamas Brolau! Pri- siartinant XX metinėms sukaktuvėms nuo pasirodymo „Ausros“, reikėtų nors kokia reminescencijas iš anos gadyinės apgarsintie „Varpe“, kurs ketina jubilėjinį numerį šitam dalykui pa-

švenstie. Iš šitos priežasties aš pasiryžau ir Tave-pi kreiptis, idant tu man priduotum tulus iš ano laiko dokumentus, jeigu pas tavę kas rastus. Ypačei to laiko gromatos būtų didei reikalingos, nes jose randasi ne vienas dalykas paminėtas. Kaip atsiminsi, aš tau buvau pradzioje 1884 m. visą pundą gromatų (Vištelio, Mikšo, Dagiliaus ir daugel kitų), manieprašytų, atsiuntęs, idant tu jais pakavotum, kad, man iš vietos ant vietos važinėjant, jos kur ne pragaištų. Minėtas gromatas buvau aš tau iš Pragos išsiuntęs ir jose randasi daugel akvyus medegos apie ano laiko mūsų pasilaikymus. — Meldžiamas, todėli pasirupink jais visas sujieškotie ir, radęs, kuo veikiausiai man jais priduok.

Atsakymo labai laukiu! Su laboms dienomis Dr. B. Ant šito laiško tasai „brolis“ teikėsi sekančiai atsilieptie *):

„Garbus Brolau! Sulaukęs tavo rašinėli duodu ant tų pėdų atsakymą; Per visokas nelaimes nuo Valdžių besislapstant, didelė dalis Ausros korespondencijų bei grometų teip sugedo, jog vos kelinta dalis vartotina beliko, vienok ir tos nesudavadytos, guli po visus pakampius. Neužmiršk, kad visos Ausros korespondencijos buvo apie 10 centnerių, o viskas vienat be jokio pelno spaudė ir kankino tiktai manę ir pastumėjo manę į liugynę vargų, iš kuriu nei dabar ne išsikapanojau. Bjaurus apskelbimai mane atgrasino nuo visokios vilties, taigi nekurie prietelei, kurie man į pagelbininkus pasisiulijo, manę suviliojo ir pražudė netik materialiskai, bet ir mano garbę sumaišė

*) Originalas su sz, cz, w, rašytas; šėip rašyba paturėta.

su dumblais. Tokiems priepuoliams traukentes, nesidvyvyk, kad aš šventus reikalus nešventinau, bet ir nepardaviau, vienok ne teip saugojau, kaip buo saugoti turėjęs.

Nekurius dalykus turiu pasikavojęs ir saugoju, o kuriuose tikrai priekabės susirišimų, mano, su ano laiko reikalais tesiranda, bet tuos neduosiu niekad išrankos. Dar vis tikiu, jog paspindės geresni laikai ir į mano šaltą kambarį, ir aš juos pats teip paminėsiu, kad nieks manęs nepaskaitys už priglavęją arba plėšiką, išnaudojantį vienat brolių trusą dėl savo gyvasties palepinimo, kaip Varpas ir Ukininkas kad darie yra. Aš ir to išsiprašu, kad jeigu tiktai sukaktuvių minėtai, tai manęs tenai nepaminėti, nes tenai, taigi Varp. U. ne noriu daugiaus savo vardo girdėti, nei matytie, tuodu laišku teipgi mano sylomis gruntavotu, toliaus man ir tą teisybę užgynė norint žodį atsilieptie. Prieš mane pasielgė kaip prieš žmogų be jokių tiesų, pikčiaus, kaip maskoliška arba vokiška valdžė su savo pavaldiniais. Aš dabar esmi po prievarta leisti įsvietą dalykus, kurie nuo mūsų paklaidintos gaujos reikalaujami, idant tuomi uždribčiau dėl išmaitinimo savęs bei šeimynos, bet vis teip ne bus, virs ir kitokios gadyinės.

Rasi tarpe 14 dienų surinksiu nekurius dalykus, kuriuos gali naudoti dėl anų Schuellerio Varpų.

Su labomis dienomis

Martynas Jankus.

Bitėnai 14-tą Gruodžio 1902".

Prizadėtųjų „dalykų“ nuo p. Jankaus be laukiant, praėjo ištisas mėnesis ir aš, jų nesulaukdamas, savo „atsimini-mus“ Varpui buvau išsiuntęs, kada žūnėp atvyko pundelis,

iš vieno krašto nuo drėgnumo apipuvusių, gromatų, daugiausiai Mart. Šernaus iš Klaipėdos Mikšui rašytų, kuriose nieko apie „Aušrą“ rastie negalima. Todėlei man rodėsi reikalinga esant M. Jankui sekantį laišką išsiunsti:

Varnoje, 28 Saus. 1903.

Mielas Martynai! Pundelį gromatų jau seniau apturėjau, ale mano reminescencijas dėl „Varpo“ buvau pirm to parašęs, teip kad iš atsionstų laiškų pasinaudot ne buvo galima. Priegtam ir pasinaudot užsinorėjus, vargei ką jose galima but rastie, nes tik keliose Miglovaros raudama tulas žinias apie budą platinimo „Aušros“ užrubežėje. Gromatos Šernaus Mikšui rašytos, kurių daugelį pridavei, ne turi dėl „Aušros“ historiko nė jokios vertės, nes jose ne „Aušros“ reikalai minėti. Iš mano laiškų tau ir Mikšui rašytų radau tik 2 ar 3 teipogi be didesnės vertės, o iš tų kuriuos aš tau iš Pragos išsiunčiau, idant juos gerai pakavotum—o tai buvo Vištelio, Mikšo, Smilgiaus, Užupio, Vil...., Norkaus, Dalgilio, Juškevičiaus, Kr... ir k. ir k. — tų nė vieno ne radau. Kodėl jų neatsiuntei? Ar jau butum juos prapuldęs, ar nenorėjai atsionst, ar manai dėl savęs pasiliktie? Kad jie pas tavę liko ir prazūt negalėjo—aš ne abejoju. Teipogi negaliu suprast, kodėl tu juos, kaiposvetimą savastį, pasilakei, ipačėi, jog jie tau ne reikalingi ir jokios naudos atnešt negali.... Žodžiu sakant, tu, ne atsionsdamas teip svarbių gromatų, ne man, arba kam kitam užkenkei, tik pats savo reputaciją didei nuskriaudei: lietuviai dasizinoję apie tokį tavo pasielgimą, kas žin' ką apie tavę pamislys...

Su laboms dienoms B.

Ant šitos gromatos p. Jankus sekančėi atsiliepė:

„Bitėnai 3tį vasarį 1903".

„Mylimas Brolau! Sulaukęs Tavo gromatėlę šaunei susiapmaudyjau, matau tav Aušros padėjims visai ne pažystams, arba jau abelnai užmirštas. Atsiuntei savo tuolaikine korespondencija, kuri sverė apie 8 svarus, tarpe tų buvo Vištaliaus raštelėi, dvi grometos ir keli telegramai Kr... , kelios kvitotos, na ir dar keli kiti dalykai, bet juos buvai pavesęs Aušros redystei, kaip paties rašinėlis kad rodo. Dabar klausyms, kas ta Aušros redyستė buvo ir kur ji galiaus dingo? Tik nenori abejept daryti ir duoti ir vėl savintis. Atidavei, tai kam sakai, kad aš tavo savastį sav pasinaudoti norjs. Jei man į savastį atidavei, tai dabar yra mano turtas arba manta, kurę aš galiu versties kaip man megsta nesa man ję pavesdams nepasakei, kad už 20 metų jei tav reiktu, aš turėčiau je tav gražinti, pamislyk. Galop galų, aš tikrai ne turiu nei laiko ir nei noro už dykai rašyti kelles dienas, idant sudavadyčiau tavo tuolaikines korespondencijas. Atvažiuok į Bitėnus, išsirink kas tavo, ir neškis, aš tuomi jau tav periskados nedarysiu, vienok mano truso nereikalauk. — Kas link reputacijos, koke iš to sektusi, jei aš tav ne ant tų pėdų visus tavo raštus gražinčiau, tai gal tik tavo nejausmingos širdies pikts įsidingojims spręsti. Dalykų bėgis tav taikrai nepažystams, tai tenai tav ir logikos jieškant, teks jos nerast. O ant ko mislyji pasipirti, kur gauti atsitikimus tam dalykui?

Ant visokių begėdysčių Varpininkai buvo gadnus ir bus, todėl nesidvyvyk, kad aš savo kailį apsergiu. Dabar Varpininkus, Sargininkus, Aušrininkus ir kitus

„nikus“ nėra nekaip lietuviškai tautai apskustie, bet pareis gadyne, kurioje kiekvienas veidmainys, grašlaižys, garbedys ir draugai savo pelnytą perlenki viernai atsiims nuo visos tautos. Faktai vis yra, ir pasilikis pas manęs.

Aš ne žinau, kaip ilgai mislina ponai Varpininkai Varpo dviratį tolį stumtie, man teip tikrai yra žinoma, kad jie arti prie bankroto.

Pundelį besiončiant aš 70 pf. žygunpiningiu užmokėjau, neužsimiršk man prie progos annos atlygtintie

Su daug širdingu sveikinimų M. Jankus".

(Dar bus.)

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Prezidentas Rooseveltas nusprendė nusiusti Maskolijos valdžiai peticiją zydiszko susivienijimo. Peticijoje aprasyta skerdyne žydų Kiszineve ir dalyvystė joje Maskolijos urėdininkų. Žydai esanti persekiojami už tai, jog laikosi savo tikėjimo. Per tai praszo, kad caras daleistų žydams liuosai platyt savo tikėjimiszkas pareigas ir sulygintų jų tiesas su tiesoms kitų tikėjimų. Dažinokas apie tai, jog prezidentas pažadėjo nusiusti peticiją carui, pasiuntinys Maskolijos Cassini atsilankė valstijų departamente iszreikszt savo protestą priešz tokį pasielgimą. Jis pasakė, jog Amerika netur tiesos mašzytis į Maskolijos vidurinius reikalus ir toks protestas labai užgausęs caro valdžią ir suardys sutaiką tarpe dviejų szalių; ant galo pridurė, jeigu peticija bus nusiusta, jis praszys savo valdžios, kad ji atszauktų isz Washingtono. Vienok tas viskas nepertikrino prezidentą, kuris nusprendė siųsti neziurint ant to, kokios butų pasekmės.

Paczo departamente tyrinė-

Jimas eina tolyn ir atsidengia vis nauji faktai urėdininkų szelmysezių. Valdžia paskyrė ypatingą komisiją kuri reprezentuos valdžią sude dėl apkaltinimo prasikaltėlių. Tarp kitų tapo atidengtas sindikatas, kurio mieriu buvo suteikti pacztui visokius dalykus už prekę ant 40% augštesnę. Tame yra įmasytas buvęs kongreso pasiuntinys, Loud, ir daugybė urėdininkų. Buvęs New Yorko kongreso pasiuntinys, Driggs, teipgi buvo starytas prieš sudą už emirą kyszių nuo kompanijos, dastatanczios automatizskas kassas dėl paczto.

Kituose departamentuose teipgi atsidengia daugybė visokių nelabysezių. Eina tyrinėjimas apie buvusį pagelbininką atevystės komisionieriaus Mc. Sweney, New York, kuris suklastavojo atskaitas. Paskirta komisija isztirti reikalus kolonizacijos Indianoj, kur urėdininkai pridirbo daugybę szelmysezių su iszpirkimu žemės nuo indijonų ir paskirstymu jos baltiems žmonėms.

Amerika su Japonija reikalavo nuo Kinų valdžios, kad atidarytų dėl jų Mandziurijos prieplaukas. Maskolija prizadėjo tam nesiprieszinti, vienok Kinai sako, jog tuomsyk negali atidaryt prieplaukų Mukden, Takushan ir Harbin; jie dar turinti palaukt kol pirklystės sanlygos to reikalaus ir siulo susitaikymą aplenkiant szitą reikalavimą. Amerika ir Japonija ant to nepristoja; prie jų prisideda ir Anglija ir žada priversti Kinus iszpildyti savo reikalavimus.

Maskolija.

Sukilimas gyventojų rodos paėmė visą Maskoliją. Tik gudri valdžia pasirupino jį perkirsti. Vieni rėkia: szalin caras, o kiti: muszkim žydus. Pinske caro szalininkai sutvėrė organizaciją priešingą žydam,

kuri iszleido tokius atsiszukimus: „Broliai darbininkai, pravoslavai ir katalikai: Paduokim vjeni kitiems rankas, pasibuczuiokim, o muszkim žydus”.

Tapo padaryta daugybė kratų, areisztų tarp kariumenės apicierių, rasztininkų, mokintojų, darbininkų, studentų ir kitokių Peterburge, Maskvoj, Kijeve, Odessoje, Virbalyje ir po visą szalį, kas liudija apie smarkų pakylimą revoliucijoniszkos dvasės, kurie dasiekė ir tolimas žiemines gubernijas, kur pirmiaus nebuvo matyt jokio judėjimo.

Serbija.

Naujai iszrinktas Serbijos karalius Petras atvyko į Belgradą, kur jį sveikino minios susirinkusių žmonių. Jis prisiekė valdyt szalį pagal konstituciją. Pasisveikino su ministriais ir Aleksandro užmuszėjais. Priesz jo atvažiavimą pasiuntiniai kitų vieszpatysezių, kaip tai Anglijos, Prancuzijos, Olandijos, Turkijos ir Suv-Valstijų apleido Belgradą, idant tuomi iszreiksztiti savo pasibjaurėjimą karaliaus užmuszėjystei. Austrija, Maskolija, Vokietija ir Rumunija pripazino tiesas Petro ant karalieszko sosto ir tik reikalauja nubaudimo kaltininkų. Tokiu budu nesant sutarties tarpe vieszpatysezių reikia tikėtis, Petru nesunku bus susitaikyt su kitoms szalimis. Paaiszkins tiktai, jog užmuszėjystėj nedalyvavo ir visi pripazįs jį karaliumi.

Turkija.

Turkų kariaunos ministeris paliepė kariumenės virszininkams ruosztiti maistą dėl 50,000 kareivių. Nuolatinės musztyinės su macedonecziais tęsiasi po senovei. Pulkas turkų kariumenės perėjo Bulgarijos rubezių ties Bataku; bulgarai užpuolė ant jų nuvijo atgal, užmuszė 20 turkų. Bulgarų

valdžia szaukiasi į kitas szalis su protestu priesz Turkiją, kuri traukia ant rubeziaus vis naujus pulkus kareivių. Bulgarijos pasiuntinys pareikalavo nuo turkų kariumenės virszininko, paaiszkinti tokį sutraukimą kariumenės. Virszininkas atsakė nieko nežinąs. Tuotarpu kaime Sultantipe, pakeliuį į Sofiją pastatė 4 batalijonus kariumenės su 30 kanuolių. Tokiu budu prietikiai tarp Bulgarijos ir Turkijos vis eina asztryn. Tik baimė kitų szalių sulaiko jas dvi nuo atviros karės.

Anglija.

Generolas Manning isz Afrikos pranesza, jog kova su somaliais eina pasekmingai dėl anglų. Einant į Bohotle jis sugriebė daugybę nugarkuprių ir avių be pasiprieszinimo. Somalų vadas, Mulla, pabėgęs, kadangi isz vienos pusės jautėsi suspaustu anglų, isz kitos abissiniecių. Kitos vėl žinios sako, jog Mulla užėmė kelius į Burao, teip, kad pritraukė susineszimą anglų su jurių pakraszeziais.

Vokietija.

Berzelio 25 buvo perskyrio antriejieje rinkimai pasiuntinių į cieszorystės seimą. Lietuviszkuose pavietuose laimėjo vokiszki konzervatyvai. Ar lietuviai sekancziuose, po 4 metų, rinkimuose atitaisys savo garbę, parodys ateitis. Szį sykį jie rinko vokieczius, savo naikintojus, vietoje lietuvių.

Pagal partijas busentis Vokietijos seimas susidės isz pasiuntinių:

Katalikų	102
(Buvo 107)	
Socialistų	81
(Buvo 56)	
Konzervatyvų	71
(Buvo 78)	
Liberalų	51
(Buvo 53)	
Laisvamanių	37
(Buvo 51)	

Lenkų	17
(Buvo 14)	
Prancuzų	9
Antisemitų	9
Visokių	20

Viso 397

Vokiecziai labai neužganėdinti isz pasidauginimo lenkų, kuriuos tikėjosi prariją. Silėzijoje tapo iszrinktų Korfantų, kuris vokiecziams nedovanoja nė plauko. Toruniuje tapo iszrinktas Breiski, redaktorius pavojingiausių Vokietijai lenkiszkių laikraszezių ir iszleistojas daugelio knygų.

Vokietijoje 1898 m. buvo 11, 441,094 balsuotojai. Isz tų balsavo 7,752,693. Socialistai tuose metuose gavo balsų 2, 107,076. Szimet balsuotojų skaitlius galėjo pasidauginti ant 12 milijonų. Socialistai balsų gavo suvirsz 3,000,000. Taigi ketvirta dalis balsuotojų yra socialistais.

1871 m. socialistai buvo gavę 101,927 balsų ir turėjo 2 savo partijos pasiuntiniu. Taigi laike 32 metų socialistų partija milziniszka augo. Jeigu teip augs iki busenczių rinkimų, tai socialistai gaus pusę visų balsų.

Akyva yra tas pridurti, kad 1887m. konzervatyvų partijos, tų supuvusių ramsczių despotizmo, buvo 1,883,589 balsai su 121 pasiuntiniu, kurių skaitlius nupuolė ant 71. Matyt žmonės iszpažino savo geradėjus.

Præjusę sanvaitę ant Baltjurių pas Kiel buvo mėginimai vokiszkos kariszkos laivynės. Suv. Valstijos buvo teipgi nusiuntę keletą savo admiralų ir laivų prisizurėti vokiecziams. Keizeris davė paliepiamus. Ant galo keizeris apzvalgė amerikonziską laivą „Keasarge” ir pasisveikino su amerikona is apicieriais. Prezidentas Rooseveltas už tokią keizerio malonę pasidėkavojo, o keizeris vėl teip-pat padarė Rooseveltui ir ant vakarienes

meldė Dievo palaiminimo Amerikai. Taigi tuom tarpu meilė tarp Amerikos ir Vokietijos didelė. Bet jos išreikškimui ir užlaikymui, abiejų szalių atkreiptos kanuolės priešais viena kitą.

Dalis darbu.

New York, City. Prie straikuojančių dailydžių prisidėjo dar 25,000 darbininkų. Buvo siūsti tam tikri delegatai, kurie kalbino straikuoti visus darbininkus iš priezasties, jog darbdaviai ne teisingai atstatė žmones nuo darbo. Iš viso skaitliaus straikuojančių siekia 160,000 Darbdaviai sako nenusileisiant kad ir nedirbs iki žiemai. Unijos nori pratest straiką ir ant kitų miestų.

Richmond, Va. Gubernatorius sutraukė kariuomenę su kanuolėmis dėl gąsdinimo straikuojančių stryktarių darbininkų. Miestas labai neramus iš priezasties straiko. Linija geležinkelio apstatyta milicija.

Dubuque, Ja. Gubernatorius Cummings bandė sutaikyti darbininkus su darbdaviais, bet nenusisėkė. Kompanija išspradžių norėjo taikintis, o paskui suvis atsisakė. Gubernatorius žada laikyti miliciją tik iki nekuriam laikui, o paskui tesau žinosi, kad ne nor taikintis.

Philadelphia, Pa. Franklino dirbtuvėje skebai tapo apsupti straiquierių ir saukėsi policijos, kuri juos išsgelbėjo nuo užpuolikų; tik atsiėmė akmenų. Keletas unionistų tapo sužeista; tįs pasodinti į kalėjimą.

San Francisco, Cal. Sustraikavo daugiau per 1000 elektriszkų darbininkų Washingtono ir Oregono valstijų. Visi elektriszki darbininkai pametė dirbę, pakol nebus pakelta alga.

Clifton, Ariz. Pusė

straikausių kalnakasių sugrįžo prie darbo ant kompanijos išzlygų. Sutraukta milicija, pagal reikalavimą darbdavių stovėsianti keletą mėnesių: Straikieriai turinti ginklus.

Chicago, Ill. Straikas vieszbuczių tarnų ir virėjų užsibaigė susitaikymu. Visi straiquieriai tampa atgal priimti, 75% tuojaus, kiti į 10 dienų. Vieszbuczių savininkai prižadada atstatyti skebus, kurie dirbo laike straiko. Nutarta, kad nė savininkai, nė tarnai nedarytų skirtumo tarp unijos darbininkų ir neprigulinczių prie unijos. Busenti nesutikimai turi būti išsrizkami taikos sudu.

Cleveland, Oh. Straikas plytinių darbininkų, kuris tęsėsi 9 nedėlias, užsibaigė ant to, jog darbininkai sugrįžo prie darbo nieko nelaimėję. Nepasisekimą aiskina tuomi, jog kitos szakos darbo neprisidėjo prie straiko.

Boston, Mass. Audė jų unijos ant abelno susirinkimo tarėsi apie pradėjimą dirbti. Verpėjai stovi užėjimą į darbą, kitigi pristoją ant darbo tik tada, jeigu jiems pakeltų užmokestį.

Wilkes Barre, Pa. Komisijonierius Neill apgarsino, jog kalnakasiai gaus tik trečzdalį pinigų, kuriuos jie tikėjosi gauti nuo pakėlimo anglies tonos virsz \$4,50. Jie tikėjosi gauti 2 centu nuo tonos per gegužio mėnesį ir 4 centus už berželio, kada prekė anglies buvo \$4,60 ir \$4,70, teip, kad išzviso algos turėjo gauti visas krasztas ant \$18,000 dolerių daugiaus. Komisijonierius Neill išszkaite, jog vidutinė prekė anglies gegužio mėnesyje \$4,52 ir berželio \$4,65, teip, kad vietoje 2 ir 4 ct. už toną gaus dvi penktas dalis ct. už gegužį ir 1 ct. už berželį.

Shelbyville, Ill. Sustraikavus namųstatytojams ir pabrių darbininkams, susirinkę darbdaviai utarė ne-

priimti į darbą unijos darbininkų. Jie sako uždarysiant dirbtuves, jeigu neatsiras gana skebų.

Isz Amerikos.

Ar yra Amerikoje verguvė?

Nežiurint ant to, jog verguvė senė jau yra panaikinta, vienok ji ir sziądien yra vartojama po tiesos globa. Murinus pardavinėja buriais po senovei ir posenovei su jeis biauariai elgiaisi.

Alabamos valstijos ir kitose pietinėse valstijose yra įstatymas, pagal kurį apsudintas murinas gal, but parduotas plentatoriams ant nekurio laiko. Licitacija atsibuna vieszai, nuperka tas, kurs daugiaus įsiulo. Paskutiniam laike tokia tiesa buvo labai išnaudojama. Pradėjo pardavinėt netik prasikaltėlius, bet ir visokius, kas tik papuolė. Plantacijų savininkai susitelkę su szerifais, policijantais ir sudzioms, sugriebia papuolusį po ranka muriną, sudžia apsudyja, o szerifas parduoda. Toki atsitikimai atkreipė ant savės akį Suv. Valstijų valdžios, kuri paskyrė išztyrimui reikalo ypatingą komisiją.

Miestė Macon, Georgijoje, sudžia apsudijo tris farmerius užsimokėt baudos po \$1000 už tai, ką jie pasigavę muriną privertė jį dirbti ant savo farmos ir plakė jį ryksztėms už nepaklusnumą.

Ar pildomos Amerikos tiesos ir įstatymai?

Amerikos monopolizatoriai labai moka pasigirti su savo tiesoms ir įstatymais priešais kitus. Vienok nesilaikyme tiesos ir įstatymų stovi ant lygaus laipsnio su Maskolija. Teip pas amerikonus netur lygių tiesų murinai ir svetimszaliai (ateiviai). Jeigu žiaurę biauurybę padaro amerikonas „Yankee“, išzplėsia, už-

musza ir tt., tai skaitoma tik už paprastą atsitikimą. Sugavus kaltininką sudyja pagal tiesas ir baudžia pagal įstatymus. Kartais sudas dar išzteisina, jeigu nenaudėlis turi provą su murinu ar ateivių. Bet sztai prasikalto murinas; dėl tokio nėra sudo tiesos nė įstatymų. Įtužusi gauja „civilizuotų yankee'sų“ atėjo, išzlaužė kalėjimo duris ir gabena auką ant stirto, sukrauja sziaudų, malkų, aplieja kerosinu ir uždega. Auka kepa, traukosi, vaitoja. Gauja tuomi užganėdinta, tiktai neėda peczenkos. Valdžia jų nebaudžia, nerandanti kaltininkų.

Teip sudegino gyvą muriną White, Wilmingtone, Deleware's valstijoje, kuris nužudęs 17 metų kunigutę, Eleną Bishop, ant kelio grįžtant iš mokyklos.

Prasikalto ateivys, lenkas, ungaras, italas ar lietuvis ir tt. yankee'sai raszo, pecziais trauko, koki tai necivilizuoti ir žiaurus tie „foreigneriai“. Dėl tokių reik uždaryti atėjimą. — Bet be murino ir „foreignerio“ „civilizuotas yankee“ negal gyventi, nēr kam dirbti.

Murinai ragina saviszkius apsiginkluoti.

Chicagoje murinai turėjo visuotiną susirinkimą, kur vadovai kalbėjo apie skriaudas ir verguvių, ką kenzia nuo baltveidžių, teipgi ir nuožmų baudimą be sudo išztyrimo ir ir nusprendimo. Ant galo kalbėtojai perstatė žiaurumą Wilmingtone tragedijos, ir padavė užmanymą, idant murinai parduotų atliekamus daiktus ir nupirkty po revolverį ar szaudyklę apsigynimui nuo baltveidžių, kadangi kitokios pagelbos nėra, kadangi valdžia jų neuzstoja ir daleidžia žiauriausiai kankinti prasikaltėlius, gyvus deginaut, tai piasiantant po szmotelį kuno ir tt. Jie reikalauja pagal tiesas ir įstatymus baudimo prasikal-

tėlių.

Nuo 1 d. sausio iki 30 berzelio 1903, viso be sudo gaujos įtužusių yankee'ų pakorė ir sudegino 50 murinų; 44 pietinėse, o 6 vakarinėse valstijose. — Prezidentas Rooseveltas to nemato. Jis nusiuntė carui izsmėtinėjimą už žydų skerdyne Kiszineve. Katilas bara sagoną, o abudu suodini.

Pabėgo iš kalėjimo.

New Yorke iz kalėjimo Tombs pabėgo du kaliniai, prasikasę po žeme iki murui. Išžėję iz kalėjimo savo draubūzius permainė ant paprastų, kuriuos jiems dastatė jų draugai. Pagal nuomonę policijos jų draugai buvę kaliniai, kurie dirbo prie sugriovimo senų kalėjimo sienų jiems pagelbėjo. Kruvos gruvėsių davė progą paslėpti izskastą žemę.

Dėl duonos kėsni.

Philadelphijoje tapo suarez-tavotas žmogus, kuris priėjęs prie krautuvės, metė į langą su akmeniū porą kartų ir izsmuszė stiklą. Nuvestas priesz sudžią jis pasakė: „Asz netekau darbo, ir man reikėjo kur nors dėtis ir ką nors valgyti“. Prekė izsmuzto laugo \$55. Kaltninką pasodino į kalėjimą, kur gavo valgi ir pastogę.

Septyniolika

laukia nužudymo.

New Yorke valstijoje yra septyniolika apsudytų ant mirties prasikaltėlių, kurie laukia izspildymo bausmės. Ant pirmos savaitės liepos mėnesio paskirta ant nužudymo 7 žmonės, iz kurių viena moterisz-kė, užmuszu-i savo vyrą padavė apeliaciją, kiti iz 7 padavė praszimus, kad dovanotų gyvastį, bet dar negavo nuo gubernatoriaus atsakymo. 3 laukia mirties su lukesczių — nepraszdo dovanojimo gyvasties.

Seniausias

Amerikos miestas.

Meksikoj tapo atrasti griuvėsiai senoviszko miesto, kuriuos aplankė senovės liekanų

tyrinėtojas N. Leon. Pagal jo atskaitą panaszus griuvėsiai nėra zinomi mokslui, ir seniausi izz visų Meksikoj atrastų. Reikiant daug laiko ir darbo idant izszirti, kada ir kokia tauta pastatė miestą.

Nauji aukso plotai.

Apieliukėse Valdes, Kanadoj, tapo atrastas auksas. Apie 800 akru žemės su atrastu auksu aptvėrė. Daro vis naujus tyrinėjimus, ir tikisi, jog pakraszciziais upės Lowe yra labai platus aukso laukai.

Taikos sudas.

Wilkes Barre, Pa. at-ibuvo sesija taikos sudo, paskirto pagal nusprendimą straiko komisijos. Tapo pripažinta tie sa Mitchellui perstatyti darbininkų reikalą sude. Prezidentu aprinktas W. Connell izz Scranton, Pa. sekretorium distrikto prezidentas Nicholls. Pirmusziausiai paskirta svarstyti skundą Schuylkill'o kalnakasių, jog darbdaviai reikalauja, kad subatoj dirbtų 9 valandas, o ne 8 kaip iki sziol buvo.

Žada varyt murinus.

Georgijoje tapo surinkta daugybė peticijų su reikalavimu, kad valdžia paskirtų \$100,000,000 del izszgabenimo murinų į Apriką, sakydami, jog szizame kraszte jie netur ko tikėtis. Legislatura valstijos labai prielanki tokiam užmanymui. Bet ar neiszsilgs yankee'sai murinų; jug pietinėse valstijose baltveidžiai darbininkai negal gyventi del karsztumo oro ir mažos algos, ko kią plantatoriai moka murinams.

Dirbo ir dalino

ukėsystės popieras.

New York'e dedektyvai su gavo R. Bunnaro, italą, kuris buvo prisidaręs tikrų blankų ukėsystės popierų ir tokias davinėjo savo tautieciams, su kurių pagelba tiejie gavo darbus. Detektyvai susekė, gavę nuo vieno italo popieras, pažiūrėję korto knygas; kurio

nebuvo tose įrašyta. Popieros ir peczėtis buvo padaryta kaip reikiant. — Bunnaro ir jo ukėsai gaus iki \$5,000 baudos arba iki 10 metų kalėjimo.

N. J. apskundė už kastlegarnę.

New Jersey valstija apszizūrėjo, kad naujoji kastlegarnė, New Yorke priplaukoje, stovi N. J. szalyje ir delto už du akru vandens ploto pareikalavo nuo Suv. Valstijų \$20,000 atlyginimo. Kastlegarnė stovi priplaukoje, kur tapo sukalti poliai ir izszpilta, izskelta 10 pėdų virsz vandens, kad kartais nepabėgtų ateiviai. Komisorius Williams sako, kad N. J. valstija neturinti tiesos įszkoti užmokesczio.

Negražus su gražiausia pabėgo.

Chicagoj tapo sugautas vaikins, izsbėgęs su mergina izz Denver. Tėvai merginos pabugė, kad juodu nespėtų apszivesti, davė žinią Chicagos policijai, kad sulaikytų porą ir apraszė suvadziotoją kaipo negražiausią žmogų visam kraszte. Ir izsztikro jo veidas esąs labai negražus. Mergina, kuri turėjo 18 metų amžiaus ir buvo labai gražaus veido, sakė, jog jai jis geriausiai patinka delei jo gražaus budo.

Izz lietuviszku dirvu Amerikoje

So. Boston, Mass.

Ne seniai czion susitvėrusi Lietuvos Dukterų draugystė parengė pirmą balių 17 berzelio lietuviszkoje salėje po N. 166 Broadway Extension. Balius prasidėjo 2 val. po pietų, lietuviai rinkosi iki vakaro, kada jau pusėtinai prisirinko, 7:30 val. prasidėjo marsza kurios pirmą pora buvo P. Lazauckas ir Jurena Andriejauckiute, draugystės pirmsėdė. Lietuviszka muzika grajijo, o izz lietuviszku porelių marszuojanczių darėsi puikus vingiai. Po marszos szoko valcą, kurį pabaigus, pirmsėdė užėjęs ant

platformės papraszė susirinkusių paklausti kalbos, p. E. Kaminskienės apie draugystę ir moterių reikalus. Teisybė p. Kaminskienė savo kalboje nurodė netaktiszkomą moterių kaslink szeimyniszku reikalų, nupeikė moteris ir merginas katros vietoj rasztytis ir glaus-tintis prie draugystės, nesziodamos izz karcziamų „pantukes“ ir gerdamos, dar dįsta niekiinti draugystę, katra savo laike skleistų tarpe moterių geresnes idėjas. Kalbėtoja tarpais priedė juokų, kurie nemažai klausytojus prajuokino, už ką dekavėjo kalbėtojai gausiais delnų plojimais. Pabaigus kalbą mažos mergaitės įdavė p. Kaminskienei gražų ryszų gyvų kvietkų. Paskui paszokė vieną szocą, giesmininkų draugystė „Birutės Kanklės“ padainavo 5 dainas; buvo paskirta dainuot 2—3 dainas, bet klausytojai izszgirdę gražumą žodzių ir balsų plojimu delnų ir žodziiais meldė dainuot daugiau. Baliaus visą tvarką vedė paczios sąnarės draugystės, tik sunkesnes vietas buvo užėmę pp. P. Latvinskas, A. Ziminskas ir J. Turauckas. Balius nusidavė visame puikėi, ant kurio buvo pusėtinai susirinkusių, nors pagal skaitlių czion gyvenanczių lietuvių galėjo buti ir daugiau. Ant galo reikia pridurti, kad lietuviai jau pradeda susiprasti, jog susirinkus nereik tarp sąvės pesztis. Kitados ant balių visados samdydavo policijantą, kuris kartais viens negalėjo suvaldyti įkaitusių smarkios kumsczios (zinoma mažiaus pažįstanczių žmoniszkomą). Dabar be policijanto globos kelintas balius buvo, ir pesztynių jau neatsitinka; jeigu katras ir noretų pasmarkauti, tad izszmintingesni užgėdina arba pagazdina izszmetimu izz salės ir teip buva „szventas pakajus“.

Berzelio 17 dieną Charlestown'e atsbūvė paroda pami-

raszė susirinku-
kalbos, p. E.
apie draugystės
alus. Teisybė
savo kalboje
izkumą moterų
nizskų reikalų,
s ir merginas
iszytis ir glaus-
stės, neszioda-
nų „pantukes“
r dįsta niekin-
atra savo laike
oterių geresnes
oja tarpais pri-
curie nemazai
nokino, už kę-
stojai gausiais
Pabaigus kal-
aitės įdavė p.
grazų rysų gy-
skui paszokus
nininkų drau-
Kanklės” pa-
s; buvo pas-
-3 dainas, bet
irdę gražumą
olojimu delų
dainuot dau-
s visą tvarką
arės draugys-
vietas buvo
atvinskas, A.
F. Turauckas.
visame pui-
ivo pusėtinai
pagal skait-
czių lietuvių
giau. Ant
rti, kad lie-
la susiprasti,
reik tarp sa-
ados ant ba-
lavo polici-
is viens ne-
įkautusių
os (zinoma
zių žmonisz-
: policijanto
ius buvo, ir
itinka; jei-
tų pasmar-
gesni užgė-
a iszmetimu
a „szventas
Charles-
roda pami-

nėjimui sumuszimo angliszkos kariumenės pas Bunker Hill, laike pirmutinės karės su Anglija. Tokia paroda atsibuvo kiekvieną metą, bet szjmet buvo didžiausia, nes pargabeno isz Philadelphijos laisvės varpą (Liberty Bell), kurį atlydėjo Philadelphijos delegacija: miesto majoras Weaver, 4 policijantai ir dar 60 ypatų. Varpas yra nedidelis, vienas szonas jau pertrukęs, su szuke, braunos aprupėję. Geležinkelio kompanija turėjo del to varpo tyezia padirbti vagoną, o Charlestown vežimą, nes varpas yra menkos sveikatos. Vežė su 13 arklių su paraszu ant uždangos tuomlaikinių susivienyusių Valtijų; važnyczia parėdytas „Dedė Sam”; isz szalių ant vežimo stovėjo po 3 policijantus. Sustojus pas paminklą buvo kalbos apie tuomlaikinę kovą ir prileido žmones prie varpo, kurį nekurie bucziauo. Pamislinau, kaip žmonės brangina liuosybę, kurios Lietuva senei neteko ir mano aszara nuriedėjo. Parodoje dalyvavo daug draugyszčių; ant vežimų buvo pastatyta daug gyvų paveikslų, isz kurių paminėsiu du: sugavimo Aguinaldo (Pilipinų vado) ir ateivių – katrie buvo parėdyti, teip, kaip atkeliauja isz kitų szalių. Pirmą to vežimo neszė paraszą „Columbia welcome all nation”. Po pietų marszavo kariumenė, nekuri draugystės kareiviszkos (daugiause airių), vežė minėtą varpą; majorai Bostono ir Philadelphijos, teipogi visokia delegacija abiejų miestų. Ant varpo, kada reporteris traukė paveikslą, policijantas užsodino mažą Charles Fred. Rice, kuris pirmas isz vaikų pabucziauo tą varpą. Tą vaiką laikrasztis „Post” pavadinu „Young America” delto, kad visi seniejie numirs ir Ameriką turės tie valdyti, katrie mazulėliai bėgioja ir katrie dar gims. Pargabenimas varp

kasztavo Philadelphijos miestui \$10,000. Delegacija puiki pavieszėjo. Laike parodos daug kiszelninkų sugaudyta katrie isz New Yorko ir kitur atvaziavo kiszenių kraustyti. *A. Ramanauckas.*

Mahanoy City, Pa. Musų miestelyje pereitą savaite buvo teip vadinami gatviniai „fair'ai”, pilna buvo visokių valkatų, kurie nemenkai apilplėszė musų žmones. Buvo pastatytos budelės su perstatymais vidui, apart to buvo visokių lioterijų, ant kurių daugybė mus lietuvių pinigų nuskambėjo. Gaila kad mus broliai nemoka sauaudoti savo pinigų del pritinkantesnių pasilinksminimų. Vietoje szelpti visokias lioterijas, galėtų szszelpti mus paczių abelnus tautiszkos reikalus; tokios aukos atnesztų naudą mums visiems.

19 balandzio nelaimė patiko Juozą Neverauką, vieną isz sumanesnių lietuvių, kuris tapo nuveztas į Ashlando ligonbutį. Nelaimės priezastis buvo ta, jog kaimynas uždegė kasyklose szuvį nedavęs ziniuos, toj vietoj, kur jis norėjo pasislėpti nuo savo szuivio. Szuvis sunkei suzeidė Neverauką.

Sužeisto draugas.

Wanamie, Pa. Pas mus yra susitvėrus drangystė po vardu „Auszros Vartų”, kuri pusėtinai anga bet užsiima vien tik bažnytiniiais reikalais, apie tautiszkus suvis nesirupina. O su bažnyczia tai tik viena beda. Pakolei jos dar nebuvo, tai visi sake: „nupirkim bažnyczią ir bus atliktas darbas”. Dabar pasirodo, jog bažnyczią nupirkus, reikia kunigo, o kad gauti kunigą reik parupinti jam namus, o nupirkti namus kasztuoja kuone tiek pat kaip ir bažnyczia. Tas viskas labai suka galvas Wanamie's parapijonams. Visko mums reikia, o pinigų

labiausiai. Kn. Žilinskas pakol aprupina dvasiszkais reikalais, ir rodosi galėtų tuomi buti užgauėdinti, bet nekuri net nuo parapijos atsimetė, kad nėra kunigo ant vietos, o labiaus delto kad kapinių nėra: Reikale parapijonai turi kreiptis prie lenkų kunigo ir maldauti jo malonės.

Pereitą nedelę buvo parapijos susirinkimas, ant kurio buvo užmanyta, kad nupirkti sklypą žemės netoli bažnyczios su karczia. Pinigų užtai reikalauja nedaug, tik puspenkto tukstanczio. Vienoktas užmanymas liko nepriimtas. Namai del kunigo yra jau nusamdyti apie 3 mėnesiai atgal ir stovi tuszti, laukia kunigo. Girdima, jog czion žada ateiti kun. Servetka.

Parapijonas.

So. Boston, Mass. Kovo 16 dieną apsilankius czion Dr. Želvienei per prakalbas ant susirinkimų lietuviszkų draugyszčių D. L. K. Vitauto, Szv. Kazimiero ir Ukėsų Kliubo tapo surinkta aukų tautos reikalams \$9,00, kuriuos paskiame:

Kankintiniams \$3,00
Mokslaeiviams \$3,00

Delegatui į darb.kongr.\$3,00
P. Z. Orlinkis paaukavo \$1,00 mokslaeiviams.

Jonas Mockevyczia.

Edwardsville, Pa. Nedelioje, 28 berzelio, buvo susirinkimas, kalbos, dainos ir deklamacijos padauginimui S.L.R.K.A. sąnarių. Dainas dainavo giesmininkų choras isz Pittstono parapijos po vadovyte S. L. R. K. A. centr. sekr. p. Kasulaiczio. Deklamavojo po tris kartus Kasulaitukas ir Pauksztukas. Kalbėjo Edwardsvillės duduoris, Selvestras Pauksztys, kn. Szedvydis ir kn. Kudirka. Duduorius pasake, kad Amerikoje yra daug susivienyjamų, bet pirmuoju yra Susiv. L. R. K. A.

Jis yra karuna visų susivienyjamų. Kaip saulė užtendo mėnulį ir kitas planetas, teip S. L. R. K. A. užtendo kitus. S. Pauksztys papasakojo apie imtynes žmogaus su meszka, kurią žmogus pamatęs szaukėsi pagalbon visus szventus, bet tokios nesulaukęs metė sermėgą ir tarė: „Dieve, jeigu nepadedi man, tai nepadėk, nė meszakai”. Toliaus kalbėjo apie S. Daukantą, kuris mokinosi Kalvarijoj ir iszvaziavo į Vilnių, apie velionį kun. Burbą, kuris S. L. A. pastatė ant tautiszko pamato, ir apie gaudymą žuvų su dinamitu, kur žvejis beszauzdamas pats but prigėres.

Kunigas Szedvydis kalbėjo apie abelnus reikalus nieko neužgaudamas. Tik apie S.L. A. kalbėdamas padarė klaidą, buk tas esąs S. L. R. K. A. ir uždėtas 1889 m. Jug kn. Szedvydis gavo nuo szerifo S. L. A. charterio kopiją, kurioje atspausta Susivienyjamus Lietuvių Amerikoje.

Kn. Kudirka, S. L. R. K. A. naujasis prezidentas, kalbėjo apie literaturą, be kurios tauta negel gyventi, o kuri yra sena kaip Matuzelis, ir jauna kaip vakarykzstė jaunamartė. Girdi, kas butų isz Anglijos jeigu neturėtų Shakespeare ir Wellingtono (turbut norėjo pasakyti Miltono). Wellingtonas buvo kareivis ir mirė 14 rugsezio 1842 m., todėl jis neturyszio su literatūra, nė Matuzeliu, nė vakar vesta jaunamarte. Miltonas gimė 1608 m. ir buvo didelis rasztininkas, poetas, arba kas butų isz Vokietijos, jeigu ne Schiller, Goethe, arba Mozartas, kuris kudikiu budams jau sudėję puišias kompozicijas; juos szelpė karaliszkos bankos. Taigi ir lietuviams reik pasavinti anų rasztininkų rasztus, mytus, baladas, poezija, o turėsime literaturą kaip Matuzelis seną, ir jauną, kaip vakar vestą jaunamartę. (Pasakojimas apie jau-

namartę klausytojus užėmė. Shakespeare, Wellingtonas, Schiller ir tt. buvo nesuprantami). Bet tokiai literaturai reik pinigų, o lietuviškų karalyskų bankų nėra. Vietoje tokios literatūros, lietuviai aua skaito visokius niekus ir dėlto yra tamsūs. Ant galo papasakojo apie susivienijimų pravą. Girdi tautiečiai užsimanė atimti nuo katalikų Susiv. turtą. Wilkes-Barre išėjo pora desėtkų delegatų, ana teip, kaip Edwardsvillės parapija nuo Plymoutho parapijos. Na ir ko gal reikalauti dabar Edwardsvillė nuo Plymoutho? Teip ir tautiečiai. Išėjo o bet įiesko. Ale nieko negaus ir tą matydami jie kviečia ant susitaikymo. Jų atsizsaurimai patilpo „Saulėje“ ir „Vie nybėje“, buvo atsiuntę ir į „Žvaigždę“. Gerai, užmokėkite mums kasztus, tai pažiūrėsime. Jus žinote, kad lietuviai yra katalikai, o ne protestonai. Jie (tautiečiai) ant mus norėjo užpulti kaip sferifas Martynas ant straikierių Lattimer. Jie atsiuntė sferifą ant mus seimo, kuris įėjęs tik dairosi ar negaus muszti. Išbėgo apsisukęs sferifas, pasakius, kad stósime į sudą. Sznėkėjau su lojeriu ir tas pasakė, kiba daug pinigų tur, kad užsimanė provotis. Sferifui jie tik gedą padarė.

Apie S. L. A. vardą kunigėliai nieko nesakė, nė apie vartojimą Susiv. L. A. ženklų. Jie laikosi kun. Pautieniaus doktrinos: pipirai cukrius ir gana. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje urėdiszkaiz užtvirtintas, o jie sako, kad tai S. L. R. K. A. Beto, kn. Kudirka sakė, kad biskutį taisyš charterį.

Prie S.L.R.K.A. prisirasz keletas nauju sgnarių. Kun. Szedvydis „Motinėlei“ surinko \$4,19.

Susirinkimo tvarka buvo grazi. Tiktaiz daininkai dainuodami buvo atsikreipę į kunigus, o užpakaliu į susirinkimą.

Klausytojas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Užsimokėjo:

New York, kuopa No. 4.

Nauji: V. Jankauckas 60

St. Rinkevyczia 60

J. Užupis 60

J. Norvaisza 60

Senas: J. Merkevyczia 1,20

Delray, Mich. kuopa No. 22.

Seni: M. Mockus 60

S. Urbantas 60

Lucė Urbantienė 60

P. Urbantas 60

A. Savickas 60

M. Kupezinskas 60

V. Martiszius T.M.D. sekr.

Už savo apszvietimą turime patys pasirupinti.

Paskutiniame laike tarp mūsų brolių atsirado noras rengtis į laimingesnę ir szviesesnę ateitę, todėl rupindamėsi pasiekti savo mierį daugumas tautiečių mėgina savę apszviesiti ir dar kitiems su dziaugsmu nori patarnauti kas link apszvietimo. Dabar tarp Amerikos lietuvių visur galima iszgirsti iszsitarimus: „BroLIAI lietuviai! n.ums reikia daugiau apszvietimo!“ Žodziai, „mums reikia daugiau apszvietimo“, visur yra vartojami: ant mažų ir didelų puotų, draugiszkuose pasikalbėjimuose, ant visų draugyszčių susirinkimų, isz visur korespondencijose ir net daugelyje dainose apdainuota. Bet vis tai tik geri velyjimai, o ne darbas ir ne paveikslas. Prie tų gražių iszvadziojimų ir žodelių butinai reikalingas paveikslas ir darbas, nes isz tuszezių žodzių ir ilgų iszvadziojimų nėra jokios naudos.

Lietuviai beveik visi zinom, jog mums butinai reikia daugiau ir daugiau apszvietimo, o jį įgyti visiems darbininkams ir suaugusiems galima tiktaiz skaitant geras knygeles, o tokių knygelų pamažu atsiranda vis daugiau. Geri tėvurainiai, gyvenanti Lietuvoje,

po didžiausia priespauda ir persekiojimu, pasislepę raszo reikalingas mūsų apszvietimui knygeles. Teippat daugumas apszviesių vyrų, apleidę tėvynę ir persikėle į užrubezius, paszvenczia visas savo pajiegas, raszydami mums mokslo knygas. Pasidekavojant mūsų nenuilstantiems rasztininkams, sziaidien turim jau geroką skaitlių mums reikalingų knygu, isz kurių su dziaugsmu ir nauda, jau daugumas gali savo protą patobulinti. Bet sto kuojant iszleistojų, daugybė naudingų knygu dar rankraszcizuose tebestovi. Teisybė, szalip nors nedaugelio pavienių iszleistojų, turime „Tėvynės Mylėtojų Draugystę“, kuri yra įsteigta vien dėl iszleidimo pamokinanczių knygelų. T. M. D. jau yra iszleidusi ir paskleidus tarp lietuvių nemenką apszvietos sėklelę, bet ji dar turi toli daugiau prieszais savę darbo, kurį trokszta teip pat nuveikti. Tai yra, turi keletą gražių ir naudingų rankraszczių, kuriuos malonę tų atspaudinti ir savo broliams ant pasinaudojimo suteikti. Butų galima viską be vargo padaryti, bet nelaimė, kad nedaug pinigų kasoje turi, \$400 tai nedaug, ir su tiek pinigų nedaug ką galima nuveikti Lietuviai pasidalinę į kelias partijas, pridirbo visokių nau dingų ir naujų užmanymų, todėl senesnę organizacija T. M. Dr. su teip prakilniais mieriais, likosi lyg užmirszta. Iszleistos T. M. D. knygelės yra visur pageidaujamos, atsakancczios ir visiems jos patiko. Geistina mums ir daugiau panaszių ir dar svarbesnių knygelų. Todėl lietuviai jau pamatė T. M. D. paveikslą ir at liktą didelę dalį darbo dėl savo tautos, rodesi turėtų ją ir toliaus paremti, kad galėtų tauta dar daugiau nuo T. M. D. vaisių lukėti. Mes skaitom po visus Amerikos krasztus szimtus tukstanczių lietuvių

pavienių, ir szimtus su visokiais mieriais didesnių ir mažesnių draugyszčių. Visos tos draugystės su kokiais mieriais jos nebutų, kiekviena savo įstatuose yra paminėjus, kad „darys gero dėl savo brolių lietuvių, dėl nuvargintos ir sunkiai prislėgtos tėvynės-Lietuvos“. Ir kiekvieno įsteigtojo ir virszininko, kokios nebut draugystės, be abejonės tokia pat mislis galvoje sukasi. Tai gi norint padaryt „gero dėl savo brolių ir tėvynės“, turi but kiekvieno pareiga ant kiek iszgalint skleist tarp savo brolių apszvietimą. Apszvietimą žmonės suaugę geriausia įgyja per skaitymą knygu, o tokias iszleidžia T. M. D., todėl visi prigulekime prie T. M. D. ir nepasigailėkime tų 60 ct. metinės, o naudą turėsime didelę, kada patys apie savę rupinsimės. Visos lietuviszkos, kiek tik yra Amerikoje, draugystės, kurių mieris yra gelbėti savo brolius ir tėvynę po kiek iszgalint teiksis suszelpti iszleidinėjanczią žmonių apszvietimui knygeles T. M. D. Katra kiek iszgalės, lai paszvenczia isz savo izdo ant teip svarbaus reikalos, o isz to naudą tuojaus pamatys, nes žmonės turėdami ką pasiskaityti apszsvies ir pastos naudingesniais sgnariais dėl aukavusių keletą centų tų paczių draugyszčių. Ypatingai meldziau visų draugyszčių virszininkų, mylinezių tėvynę ir geidzianczių jos atgyjimo tautiečių, pasirupinti apie augszcziaus minėtą reikalą. Klabinokit broLIAI vieni kitus, visose apgyventose lietuviškos kolonijose ir nė vienur nepraleiskite szitą teip reikalingą paraginimą. Kitos tautos ant iszleidimo knygu, aukauja kas metai po kelis szimtus tukstanczių dolerių. Mes neturėdami apszvietos, o norėdami buti lygus su kitais žmonėmis, turim patys apie tai rupintis, nes niekas kitas apie mus nesirupins.

imtus su visolidesnių ir marčių. Visos tos okiais mieriais kviena savo įminėjus, kad savo brolių uvargintos ir tėvynės-Liekvieno įsteig-o, kokios ne-be abejonės galvoje sukapa-daryt „ge-ų ir tėvynės“, o pareiga ant leist tarp savo. Apsvie-ge geriausia vma knygų, o T. M. D., to-ime prie T. gailėkime tų aūdą turėsi-matys apie sa-Visos lietu-yra Ameri-kurių mieris brolius ir tēgalint teiksis-janczių žmo-knyges T. tiek išgalės, sz savo izdo-reikalo, o sz pamatys, nes kę pasiskai-pastos nau-tis dėl auka-tų tų paczių atingai mel-sezių virszitėvynę ir gyjimo tau-apie augsz-ūlą. Kla-i kitus, vi-etuviais ko-enur neprareikalinga s tautos ant ukauja kas us tukstan- neturėdami dami buti nėmis, tu-ypintis, nes nus nesiru-

T. M. D. centralizskas komitetas visas aukaujanczius draugystes tėmys ir užraszys jų vardus į savo knygas, kaip labdaringas ir savo tautos reikalus suprantanczius. Po nekuriam laikui, pasirupinsime visas, kiek tik yra Suvienytose Valstijose, lietuviszkas draugystes, mums žinomu budu suraszyti ir tada visi pamatysime, kurios bus prisidėję prie teip svarbaus ir abelo reikalo, o kurios ne. Pamatysime, kuriose kolonijose lietuviai augszcziau yra pakilę ir daugiau darbuojasi apie savo ir tėvynės reikalus, o kuriose ne. Kur nėra nė vienos lietuviszkos draugystės, tegul pavieniai sumeta po keletą centų, kad neliktų nė mažiausia vietelė nesuteikus nors menkos abelnos aukos T.M.D. Pasitikiu ant gerų lietuvių-tautiečių, jog szj mano paraginimą supras ir su noru jį dėl abelo labo parems. Teisybė, mes turim daug reikalų ir užmanymų, bet iki sziol veik visi reikalai buvo remiami daugiausia pavienių, todėl dabar gal dar pirmutinį atsiliepimą darome į visas Amerikos lietuviszkas draugystes. Taigi kuri sz draugyzečių bus pirmutinė su auka ir paveikslu? Pasitikiu ant tautiečių pritarimo ir tame pasidaravimo; mūsų szviesą platinanti T. M. D. atnesz geidaujamas vaisius. *Jonas Tareila,* T.M.D. prezidentas.

Isz visur.

Barcelonos, Salamankos ir Jojin, Ispanijoje, gyventojai boikotuoja žandarus, kurie laike paskutinių darbininkų demonstracijų nusovė 24 žmones. Žandarai negauna restauracijose valgio, duonkepiai neparducda jiems duonos, barzdaskucziai neskuta jiems barzdų nė kerpa plaukų.

Londono priemiestyje Woolich ekspliodavojo liditas bedirbant granotas. 15 darbininkų tapo užmuszta o 17 sunkiai suzeistų.

Bulgarijoj tapo nusudyti 3 ex-ministeriai ant 8 mėnesių sunkių darbų; du už vogimą pinigų, o vienas už varymą savo politikos.

Berzelio 16 dieną Danijoje buvo rinkimai pasiuntinių į seimą, kur sz tarpo 113 pasiuntinių, tapo 17 socialistų iszrinkta.

Paryžiuje neregijų knygynas turi 7000 knygų, tarp kurių yra visokio turinio: apysakų, poezijos ir tt. Taigi Paryžiaus neregijai yra turtingesni literaturoje už lietuvius, kur lietuviszkų knygų, imant sykiu, nebus dar nė pusė tiek.

Vokietijos parlamentas perleido įstatą uždraudžiantį vartojimą fosforo dėl dirbimo deguczių nuo 1908 m. Fosforas esas priezasczia ligos, vadina-mos, necrosis, kuri persiduoda nuo tėvų vaikams. Ta liga sunaikina kaulus, kurie suluzta, nepatėminant pacziam ligo-niui. Valdžios reprezentantai darodinėjo, jog iszdirbimas briezukų nėra blėdingas darbininkų sveikatai.

Vokietijos keizeris buvo nuvažiavęs į Lotaringiją, kuriam 2000 mergų parodę padarė. Keizeris mergoms pasidėkavodamas priminė, idant jes tame motinoms gimdytų daug karėivių. Keizeriui tik kareiviai rupi.

Szeicarijoj, Zuericho gimnazijos profesorius Groebli su 16, septintos kliašos, studentų iszėjo į kalnus St. Gotardo apsiszvalgyti, kaip tame tarpe nusirito nuo kalno sniego lavina, kuri palaidojo 7 studentus.

Devyni spējo sulysti į uolų plyszius ir tokiu budu iszliko.

Caras suteikė 79 finams malonę, daleisdams jiems pastoti kareiviais, nuo ko jie pernai metuose prasizalino. Priegtam paliepė gen-gubernatoriui tuojaus priimti į kariumėnę visus finus, kurie tik iszreikszenorą. Puiki malonė!

Vengrijoj, apie Agria, buvo didelis žemės drebejimas, kur daug namų sugriuvo tai pagriautų tapo. Gyventojai didei iszgdinti tapo.

Italijoj, bestatant tiltą ant upės Palestrina sugriuvo paramai, kur 5 darbininkus užmuzzė o 20 suzeidė.

Caras užgynė finams laikykumą ir pardavimą szaudyklių ir eksplioduojanczių daiktų. Szaudylę galės laikyti tik tie, kurie turės gen-gub. daleidimą. Neklausantieji bus baudziami pinigais ir kalėjimu.

Klebonas bažnyczios szv. Kankintinių Lissabone iszrado labai gerą budą patraukti žmones į bažnyczią. Po visą miestą buvo iszmėtyti apgar-sinimai, jog tokią ir tokią dieną garsus kalbėtojai sakys pamokslus, o apaczioj didelems raidėms buvo paraszta: „Tik dėl vyrų“. Visi miesto iszdykunai veržėsi į bažnyczią, kuri pilna prisirinko. Ilipo į sakyklą senas, zilas minykas ir pasakojė apie pasaulės niekystes, o susirinkusie atydziai klausė ir nekantriai laukė, kada prasidės „dėl vyrų“. Nesulaukę iszėjo namon.

Pajieszkojimai.

Reikalauju tarnaitės, lietuvaitytės, prie namų liuobos. Alga pirmą mėnesį \$7.00 su valnu gyvenimu, antrą men. daugiaus ir tt. Tikietas atkeliauti į Cincinnati dovanai. Norinti atke-

liauti tegul raszo ant szio adreso: *Jonas Smit,* 1100 Hopkins str., Cincinnati, Ohio.

Pajieszko užsiėmimo, prie knygų uzlaikymo, Lietuvaite mokanti gerai angliszkai ir lietuviszkai skaityti ir raszyti, iszėjusi vertelgystės kolegija. Atsiszaukdami praneszkite apie mokeszti, ant adreso: *Miss E. L. Freeman,* 1132—2 Ave., New York City.

Pajieszkau kriaucziaus, mokanczio dirbt visokį darbą ant vyriszku kostumerškų drabu-zių. Darbas be pertraukimo. Atsiszaukit kuonogreicziausiai ant sekanczio adreso: *P. A. Yeshinskas,* 23 Green str. Worcester, Mass.

Pajieszkau Antano Palubinsko, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Javaravo gminos, Kizijų kaimo. 5 nedėlias pirm velykų buvo Braddock, Pa. szale Pittsburg'o. 12 metų jau Amerikoj. Kas zinote arba jis pats teiksis duoti žinią, nes yra svarbus reikalas.

Juozas A. Juszkeviczia, 1115 Watson str., Baltimore, Md.

Pajieszkau savo brolio, Juozo Misiuno, Kauno gub., Sziaulų pav., Lygumų par., kaimo Nadajukų, 12 metų kaip Amerikoj. Tegul atsiszaukia ant adreso: *Adomas Misunas,* 528 S. Bond str., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo brolio, Antano Mikalaucko, isz kaimo Girninkų, parapijos Garliavos, pavieto Mariampolės, Suvalkų gub. 10 metų Amerikoj. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso: *Elzbieta Mikalauckiute,* 67 N. 1-st str., Brooklyn, N. Y.

Lietuviu tauta

senovėje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tąsa.)

Gyventojai Mažosios Azijos.

Pussalį Maz. Azijos galime prilyginti prie rankos, kurią didėji Azijos augštuma išskiečia linkon pietinės Europos. Kaip ranka turi pagrečiui penketą pirštų, taip čion mes randame penketą paeilinių kalnynų, besitraukiačių iki vakarų pajuriui. Lankas-gi jų tarpuose drėgnina keturios upės—Kaikas, Hermas, Kystras ir Majandras.

Senovėje apgyveno Mažąją Aziją daugelis genčių ir tautų, iš kurių čion pažymėsime tiktai svarbesnes arba tokias, kurių gentysta mums, kaipo prabočių mūsų tautos, gali rūpėti. Apart Gėtų, nebuvo čion susitaisę didelės karalystės, nė-gi žmonių miestų, žmonės gyveno pasidalinę į daugelį nepažymių genčių, ir todėl jų politiška spēka buvo menka, išskiriant Lydiją, kuri įstengė panaikinti nepriegulmybę užplaukusių į pajurį Graikų.

a. *Kilikija* arba *Khilakija*, kaip jau žinome, senovėje buvo Gėtų užgyventa. Vėliaus gyventojai susidėjo iš maišytos gentės: tenbuvusių Kilikų ir tulų skythiškų šeimynų, kaip Mešech ir Tubal.

Aplink 711 m. Sargonas pavedė šalį Ambriui, karaliui Tubaliaus, kaipo kraitį savos dukters. Sennacherib, aplink 701 m., ir Esarkaddon, aplink 677 m., įsigriovę pustyjo šalį. Tarso miestą esąs Sennacheribas įsteigęs aplink 685 m. pirm Kr. g. Gėtų karalius buvo karaliumi Kilikijos, karaliumi antrašų Bulgharmaden, kurio valdynės, apart tikrosios Kilikijos, į pietus nuo Tauro, užėmė Katoniją vakaruose, Khate rytuosna nuo Tauro, ir teritoriją Karkiemio palei Euphratą rytuose. Kitas Kilikijos karalius paliko antrašus Lykaonijoje ir, tur-but, vadino savę karaliumi Lykaonijos. Tarp Kaisariyės (Caesarea) ir Tauro tapę surastas efitaphas iš gan velos gadyinės, prigulintis tulam Kilikui.

Kada Assyrija, susiurbusi smulkias Gėtų valstijas, subyrėjo, ar gal truputį auksčiau, Gėtai vėl buvo pakėlę savo galvas, vedami kilikiškų karalių, „Syennesis“, po kurių valdžia, rasi 800 metų pirma ar dar anksčiau, Gėtų tauta buvo apsisėdusi piet-ryčiuose ir šiaurėje nuo kalno Amano. Aplink 600m. pirm Kr. g. Gėtų karalius buvo karaliumi Kilikijos, karaliumi antrašų Bulgharmaden, kurio valdynės, apart tikrosios Kilikijos, į pietus nuo Tauro, užėmė Katoniją vakaruose, Khate rytuosna nuo Tauro, ir teritoriją Karkiemio palei Euphratą rytuose. Kitas Kilikijos karalius paliko antrašus Lykaonijoje ir, tur-but, vadino savę karaliumi Lykaonijos. Tarp Kaisariyės (Caesarea) ir Tauro tapę surastas efitaphas iš gan velos gadyinės, prigulintis tulam Kilikui.

Pasiplatinimą Kilikijos galybės šitoje gadyneje paliudija vėlesni Graikų raštininkai. Tatai paaiškina, kodėl Lyennesis Kilikijos, drauge su vienlaikiniu karaliumi Babylo no išsirengę sutaikinti Lydijos karalių Alyattą su Kyaksariu Medijos. Matomai Lyennesis dalinosi suprematija Mažosios Azijos su Alyattu ir buvo susiedu Babylonijos monarcho. Gal-but ekspedicija Aigyptėnų karaliaus Necho, atlikta linkon Karkiemio, kreipėsi ne prieš Nebuchadnezzarą Babylonijos, bet prieš Kilikijos karalių, kuriam Karkiemis tuomet priklausė, o kuriam Nebuchadnezzaras ėjo tiktai į talką. Gėtiškąjį Kilikų raštą perviršyjo aramėjiškasis gadyneje Persų (aplink 550 m. pirm Kr. g.), ir ant toliaus nebeliko antrašų kilikiškųjų ka-

ralių. Kilikija pati pateko po Persų valdžia tur-but laikuose Kambyzo.

Dar laikuose Xenophonto Kilikai nebuvo prastoję savo tautystės; bet po gadynei Aleksandro Graikai teū paviso. Kilikai garsėjo kaipo piratai, ir kada pradėjo grobimai grasinti net pakraščius Italijos, Romėnai atkreipė savo armijas prieš juos, ir Kilikija pastojo Romos provincija laikuose Pompėjus.

b. *Pamphylia* buvo šalis ant pietų kranto Mažosios Azijos, kalnuota ir miškuota, ir turėjo daug pamarinių miestų. Gyventojai susidėjo iš maišytos gentės tenbuvusių Kilikų ir graikiškų naujokų. Religija, dailos ir lošos panešėjo į Hellėnų.

c. *Lykija* (ar gal Luokija) jau garsėjo gadyneje Trojėnų vainos. Seniausi gyventojai šalies — Solymai ir Termyliai — buvo bene gėtiškos kilmės. Šalis dalinosi į tris dalis: 1) tikroji Lykija — šalis Termylių ir Troėnų (Troėda ar Trouonė), paminėtų Iliadoje, kurius Pandaras atsigabeno iš Lykijos; Troėnai giminiavosi su Kauniškiais. 2) Milyas, augšta platuma aplink azerą Avelan; gyventojai buvo ar semitiškos, ar gal-but gėtiškos kilties. 3) Kabalija buvo apgyventa Kabalų, kurie gentinosi su Lasonais; jie tapo suvyti į pašaltinius Sirbės (Xanto) ir Kalbio upių, o jų žemes užėmė Pamphylai ir Pisidai. Lasonai buvo svariausia gentė rytinės Kabalijos.

Jeigu Lasonai, anot Herodoto, buvę Majokais ar jų gėtiniais, tad jie yra kilę iš Pelasgų. Lykiškių buvę papratimu vadintiesi motinos, o nė tevo pravarde. „Dar daugiau, jei valna moteris išteka už vyro, kurs yra vergu, jų vaikai esti pilnais ukėsais; ale jei valnas vyras apsisveda su svetimtaute moteria, arba jeigu jis gyvena su gulka, nors jis būtų pirmutine ypata valstijoje, vaikai prastoja visų tiesų ukėsystės“. Iš Lykiškių giminės Glauko Joniškiai Graikai ėmė dėl savęs karalius. Laikuose savo nepriegulmybės Lykija susidėjo iš 23 miestų konfederacijos, iš kurių svarbiausiais buvo — Arina arba Xanthas, Patara, Pimara, Olympas, Myra ir Tios. Tarp Lykiškių daila buvo išsiplėtojusi. Daugelis monumentų ir sugriuvusių budinkų (dievnamių, kapų, teatrų ir tt.), pamietos skulptūros, monetos, ir kiti senovės dalykai, liudyja apie laipsnį jų civilizacijoje ir dailose; Lykiški dailidariai net Athėnuose buvo mėginami. Akyvi yra jų antrašai su ypatingu alfabetu. Lykijos Telmesus garsėjo sapnų išguldytojais, teipgi orakulas Abuose plačiai skilbo. Olėnas iš Lykijos buvęs seniausiu hymnų sudėtoju.

d. Tarp Lykijos ir Karijos gulėjo maža valstija *Kauno*. Kauniškių monėtos ir architektura nedaug skyrėsi nuo Lykiškių. Įtėmytinos yra liekanos jų kultūros, teip-gi tulos sienos kyklopoško budavojimo. Jie mėgdavo susirinkti į kruvas ir gerti vyną. „Vieną sykį jie nutarė, kad jie nėbesinaudosę iš svetimų dievnamių, kurie nuo seniai buvo įsteigti buvę tarp jų, ale kad jie garbinsį savo pačių pratėvyiškus dievus. Tada jų visa jaunuomenė griebėsi už ginklų, ir orą su savo jėtomis švaistydami, jie traukė iki Kalyndos rubežiaus sakydami, kad jie veją laukan svetimus dievus“.

e. *Bithynija* arba Azijos Thrakija gulėjo palei Propontį ir Euxiną. Čion Argonautai užtikę esą pranašą Phireus vardu, kurį dievas Poseidonas buvęs apjakinęs už parodymą kelio Phryksui į Kolchis; Harpyjos atiminėjo jam valgi, iki jų neišvaikė Argonautai—Zetės ir Kallias. Už šitą labdarystą aus esąs parodęs Argonautams priegadas Symplegadų. Gyveno

čion Thynai, labiausiai pajuriuose, o Bithynai daugiausiai vidurinėje. Jie buvo thrakiškos kilties. Thynai buvo smarkus kraugozus, ir mėgo grobimus. Bithynai kartais buvo vadinami Bebrukais. Didelės sidabro kasyklos buvo lietuviškų Bithynų (Bithynai Thrakes) kampe.

Nors Bithynija buvo užkariauta per Kroizą, ir paslankiai pasidavė Kyriui, kada tasai Lydiją paglemžė po savo valdžia, tačiau mes randame, gan anksti Persų galyneje, šalį besant valdomą tengymių karalių, kurie neretai kariauja prieš satrapus Maž. Azijos. Pirmu iš tokių pusiau nepriegulmingų monarchų buvo *Dydalsas*, viengalyneietis su ankstesne dalimi Peloponeziškos karės. Jo įpėdiniu buvo *Boteiras* (Botyrius), turbut priešgyna Pharnabazo, aplink 400 m., kuris paliko karuną savam sunui Basui, 376 m. Šis karalius, paskutinis po valdžia Persų, turėjo sostą per 50 metų, ir tokiu būdu matė pradžia naujų dalykų prie Makedoniečių.

Puolant Persų ciosorystei per Aleksandro užkariavimus, Bithynija įgyjo visišką nepriegulmystę. Basas su pasekme atstovėjo pastangas Karanto, vieno iš generolų Aleksandro, jį parveikti, ir mirdamas, 326 m., jis paliko savam sunui *Zipoetes* (Zibaičiui), žydinčią ir savistovią karalystę.

Zipoetes (326-278), sunus ir įpėdinis Baso, su pasekme išlaikė nepriegulmę, kurią jis buvo paveldėjęs, prieš antpuolius Lysimacho ir Antiocho Sotero, ir gresmus buvo Graikų miestams susiedijoje—Heraklejai Pontikai, Astakui ir Chalcedonui. Mirdamas jis paliko 4 sunus—Nikomėdą, Žipoitą, ir du kitu. Pagal paveikslą tuomlaikinių Makedonijos monarchų Žipoitas pasistatė naują sostapylę, kurią pavadino pagal savo vardą—Žipoitoni, Lypero pakalnėje.

Rodos, mirus Žipoitui, ginčas kilo dėl tėvonijos tarp dviejų iš jo sunų. Vyriausias, *Nikomėdas I* (278-248), matydamas, kad nuo jo karalystę atims Žipoitas, jaunesnis jo brolis, užkvietė Gallus ateiti iš Europos jam į pagelbą, ir su jų globa jis apveikė savo brolių ir pilningai įsiviešpatavo. Su Gallų pagelba jis teip-gi atmušo antpuolimą Antiocho I. Niukas daugias nėra žinoma apie Nikomėdą, apart kad jis įsteigė Nikomėdeją prie užuolankos Astako, ir kad jis vedęs buvo dvi moteri, Ditizelę ir Etazetą; nuo pirmosios jis turėjo vieną sunų, Zeilas, o nuo antrosios turėjo trejetą—Prusias, Tibaites, ir Lysandra, kuriems, iš motinos dėkos, jis meilyje palikti savo karalystę.

Zeilas (258-228), kurs gyveno kaip išguitinis Armėnijoje, pasisamdęs gaują Gallų, išiskverbė į Bithyniją, įsiviešpatavo per karę, kurioje jis tankiai apveikė šalininkus savo pusbrolio. Labai mažai kas yra žinoma iš jo istorijos, bet iš tulų pasargų, mes galime įteyti, kad jis palaimingai kariavo prieš Paphlagoniją ir Kappadokiją, ir abiejose šalyse steigė miestus. Po 20 metų viešpatavimo jis dingo mėgindamas per vylių sunaikinti skaitlių Galliškų vyresninkų pokylio mete. Jo įpėdiniu buvo sunus Prusias.

Prusias I (228-180) žinomas yra kaip „Prusias Šlubis“. Pirmieji metai jo valdymo buvo tykus; bet nuo 220 m. beveik iki mirėčiai, jis buvo įsidavęs į eilę išnašų karių, ir turėjo susitikti su tulomis iš vyriausių galybių Azijos ir Europos. Savo nenuilstančia energija jis paplatino savo valdynes iš kelių pusių, ir butų pakėlęs Bithyniją į vieną iš galingiausiųjų Azijos karalysčių, jeigu jis ant nelaimės nebutų įžeidęs Romė-

nų, pirma antpuodamas jų talkių Eumenį Pergamo, ir antra priklaudamas Hakaibalių. Nesiganėdindama, kad priverstė Prusią išduoti Karthagos bėgūną, kurs tuomi buvo priverstas pasidaryti savo gyvatai galą, Roma, grasindama kare, prispyrė Bithynijos monarchą atiduoti Eumeniui visą Hellespontiškę Phrygiją. Šiek-tiek jis atimokėjo sav antpuodama Herakleją Pontiką; bet čion jis gavo zaisdą, nuo kurios jis apturėjo pramintį „Šlubio“, ir veikiai potam jis pasimire, palikdamas karuną sunui, tėvo vardu, Prusiui (Bružui ar Bružiui!).

Išgalės šito valdymo: Prusias remia Rhodą prieš Byzantioną, 220 m. Tiboitės, jo dėdė, išsirengė laimėti Bithynijos karuną; bet, kelyje tai padaryti, miršta 219 m. Prusias siuncia bagotas dovanas Rhodėnams po sunaikinimo jų miesto per žemės drebejimą 217 m. Laimi didelę pergalę ant Gallų, 216 m. Susideda su Philypu Makedonijos pirmoje jo karėje prieš Romą, ir antpuola territorijas Attaliaus, kurs tuomi priverstas yra sugrįžti į Aziją, 208 m. Tarp pirmos ir antros Makedoniškos karės jis susideda su Philypu apgulime Cio, kurį jima ir pasilaiko, permainydamas vardą į Prusą. Tuom pat laiku, 203 m., jis jima Myrleją ir pavadina ją Apameja, pagal vardą savo moters. Jis šalinasi nuo antros Makedoniškos karės, ir nuo karės tarp Romos ir Antiocho Didžio; bet Romėnams atitraukus, 188 m., jis pasidrasina antpulti; ir, su Hannibaliaus pagelba, pergalė Eumenį. Tad Roma įsikiša, reikalauja Hannibaliaus, 183 m., ir liepia Prusiui, kad atlygintų Eumeniui atiduodamas provinciją. Potam Prusias kariauja prieš Herakleją Pontiką, ir jima Cierus ir Tius, bet tampa sužeistas ir veikiai potam numiršta, aplink 180 m.

Prusias II (180-149), sunus ir įpėdinis Prusio I, buvo palaidžiausias ir paniekinčiausias iš Bithynijos monarchų. Nors jis buvo apšvedęs, ant jo paties prašymo, su sesere Makedonijos karaliaus Perseaus, tačiau, kada tą monarchą užpuolė Romėnai, jis nedavė jam pagelbos, tik vieną syk 169 m. pasidrasindamas užsistoti už savo švogeri per pasiuntinius. Kada pergalė nulimo ant Romėnų pusės, jis nuozemiausiai pasidavė, ir tokiu būdu įgyjo pritarimą Romėnų palaikyti savo karalystę. Kaip jo tėvas, jis blogai sugyveno su Eumeniu; ir, kada tas karalius mirė ir pasekė jį Attalius II, jis pradėjo karę 156 m., kuri neabejotinai butų nusisekusi, jeigu Romėnai nebutų įsikišę. Tačiau Romėnai grasinimais priverstė Prusią pristoti ant taikos, kur jis neteko vaisių savo pergalėi, ir net pažadėjo užmokėti Attaliui sumą 500 talentų. Tuomi tarpu, jis buvo įgrisęs savo pavaldiniams kraugėrumu ir bedieviškumu, kuomet jo sunus Nikomėdas buvo jų guodone pelnęs. Todel nžiurdamas savo sunų kaipo lenktininką, pirma Prusias pasiuntė jį į Romą, ir potam paliepė jį už nušti. Bet jo paslas išdavė jį; ir Nikomėdas, dažinojęs savo pavoju, pritariant senatui, apleidė Romą ir sugrįžo kaip pretendetas ant savo šalies. Čion, atvirai remiamas per Attaliu, ir žinant, kad jam pritaria Romėnai, jis tapė priimtas gan maloniai; ir, apgulęs savo tėvą Nikomėdijoje, pagavo jį ir nugalabijo 149 m.

(Toliaus bus.)

Aukos kankintiniams.

So. Boston liet. Draugystės 3,00
V. Jasaitis, Saybrook Point, Ct. 25
Buvo \$63,64
Viso \$66,89

Ant kelionės liet. delegato į Nyderlandiją.

So. Bostono liet. Draugystės 3,00
V. Jasaitis, Saybrook Point, Ct. 25
S. Stokis, Pana, Ill. 25
Buvo \$140,35
Viso \$143,85

Aukos mokslaeiviams.

So. Bostono liet. Draugystės 3,00
J. Matulevycziute, S. Manchester, 10
V. Jasaitis, Saybrook Point, Ct. 25
Z. Orlinkas, So. Boston, Mass. 1,00
Buvo \$37,73
Viso \$42,08

Aukos A. Viztaliui.

V. Jasaitis, Saybrook Point, Ct. 25
Buvo \$21,67
Sykiu \$21,92

Atsakymai.

Visoms S. L. A. kuopoms.
Kuopų virszininkai raszydami kuopų susirinkimų apgarsinimus teiksis atkreipti atydą ant formos paraszymo. Reikia paraszyti patį apgarsinimą, kurį be pataisymo but galima talpinti, o ne gromatą.

K. V. Essen. Vertimą kun. P. Sciegienio 'gavome. Jis buvo jau „Vienybėje" patalpintas. Malonėkite tankiaus paraszyti įsz Essų lietuvių gyvenimo.

Susirinkimai.

Susirinkimas 23 kuopos S. L. A. bus laikytas nedėlioje, 5 liepos, 3 val. po pietų Wilkinso svetainėje, 39 N. Main str., Shenandoah, Pa., ant kurio užkvecziame visus sąnarius užsimokėti bertaininę mokestį. Teipgi bus priimti ir nauji norinti prisiraszyti prie S. L. A. Taigi ateikite kuoskaitlingiausiai. Sekr. *A. J. Jurevyczia.*

Susirinkimas S. L. A. kuopos No. 64 Baltimore Md. bus

laikomas 5 liepos, 2 valandą po pietų bažnytinėje salėje, Berre str. palei Little Greene str. Sąnariai S. L. A. priklausanti prie kuopos No. 64 teiksis ateiti dėlei užsimokėjimo kvartalines. Teipogi norinti prisiraszyti meilingai esat užprasdami. Komitetas.

Susirinkimas 38-tos kuopos S. L. A. nedėlioje atsibus 5 d. liepos 1903 m. 2 valandą po pietų svetainėje p. Draugelio, po No. 75 Grand str. Brooklyn, N. Y. kur teiksis draugai pributi ir užsimokėti kvartalinę duoklę; teipgi norinti prisiraszyti kviecziama kuoskaitlingiause. *J. Szunskis.*

14-tas metinis Piknikas!

Draugystės szv. Kazimiero isz Brooklyn, N. Y. atsibus subatoje, 11 d. Liepos, 1903 m., Ridgewood Park'e, Long Island. Pradžia 3 val. po pietų. Muzika bus profesr. A. Gudo. Tikietas 25 centai.

* Szirdingai visus lietuvius ir lietuvaiteis užpraszo,

Komitetas.

\$20,00 nagrados.

Mano pati, Teresė Macziokienė, pabėgo 3 d. berzelio su Petru Geniu, paimdama 11 mėnesių vaiką ir \$100,00. Teresė Macziokienė turi 19 metų, 5 pėdas didumo, laiba, plaukai geltoni, kitos kalbos nemoka kaip tik lietuviszškai. Petras Genys 26 metų, pusszesztos pėdos didumo, rauplėtas, usai dar tik sudygę. Moka ir angliszškai kalbėti.

Kas suteiks apie juodu žinią, gaus \$20,00 nagrados.

S. Macziokas,

528 Pleasant str.,
Scranton, Pa.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Artinasi tikrai puikus perstatymas.

16-ti metai didesnes ir pažymesnes negu iki sziol buvo. Didele ir garsi diena
PLYMOUTH, Seredoi 8 Liepos.

Po piet 2:00.

Vakare 8:00.

FAMOUS FROM OCEAN TO OCEAN AS THE BEST.
WELSH BROS. NEWEST GREAT SHOWS

UTTERLY DWARFING EVERY PREVIOUS EFFORT. COMING ON ITS OWN SPECIAL TRAINS IN ALL ITS GRANDEUR.

Dubeltavas cirkas, mokytų gyvulių draugystė naktinė szejmyniszka stebuklų žemė, arklių szventė ir rytinis suvažiavimas. Daugybė naujų dalykų. Kiekvienas yra atskirus rodymas. Ypatinga žvaigždėta inžanga prieš kiekvieną veikmę.

63 - arkliai - yra amžiaus stebuklas.

Didelė verta paziurėjimo už dyką gatyinė paroda 10 val. ryte. Pigios excursijos prekės ant visų linijų.

Puikus perstatymas ant arenos ir gyvulių.

Welsh Bros. bus Plymouth, Seredoi 8 Liepos. Jie moka patikt žmonems.

Seni gyventojai atmena gerai senų laikų cirką su vieda veikme, su kuriom negali susilygint szių laikų hipodromas. Welsh Bros. geležinkelio rodymai, turi tik vieną permainą, norint kaip artistai teip perstatymas yra naujausios mados. Viens aktas gerai atliktas geriaus patinka už keltą blogų.

Aktoriai yra geriausi visoi Amerikoi ir Europoi. Svarbiausi aktoriai rytinio cirko, garsi trupa Takezawa Japonų. Jie rodo tiesiog stebuklus ir yra ko paziurēt. Prof. John White rodo kaiminę \$10,000 vertės arklių, mulų ir szunų, pana Beanea, tikras moteriszkas galinczius, pakelia arklį 1200 sverų; didi Valenteon, gersi prancuzų erialestis Lee ir Lenore, puikios gimnastes; akrobatai Peasley ir Ech norr; p. Rice szunų mokykla; juokdarys Max Hugo; Frank ir Ida McCormic rodymai su szaudykle; ir mažo All Right gyvenime. Apart to yra jodytojai akrobatai, juokdariai ir visoki specialistai.

Viena isz geriausių orkestrų grajus laike rodymo. Susideda isz 14 žmonių, veda Herbert Swift. Didele szventadieninė paroda dienoje perstatymo verta pamatymo. P. Welsh yra graziai įsitaisią gatviniai perstatytojai. Vietoje apsistojimų bus daugybė perstatymų uždyką.

Du perstatymai bus po piet 2 ir vakare 8-tą val. Plymouth, Seredoi 8-tą Liepos.

HOTELIS

K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiską rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir išgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki.**

Temykite!

Geriausią užėiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigūs in visās dalis svieto, greitai ir pigei. Taip-gi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujanczius in užrubezių pasitinka New Yorke ant dypo ir nūgabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY

26 Broad Str. New Britain, Conn.

313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th Sts.

Gerianse gydnole ant sudratinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimā plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visokį neezistā sistemā kaip tai: pleiskanas, dedervines, niežūs papucūs ir stabdo galvos skaudėjimā. Teipgi mes turime geras giduoles nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriause gyduole nuo dantų gėlimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visās dalis svieto. Rodā ir visās informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNZA, Chiem st. NEW YORK & BROOKLYN.

Temykite!

Puiki muzika del parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigiā prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų Vadovas **St. RINKEVICZIA** 73 Grand tr. BROOKLYN, N. Y.

Ar norite užlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra? Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczkai? Ar norite gaut gerā rodā kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklū kad galva pasiliks plika už keliū mėnesių jeigu nesigydysi.

Jau 10 milijonu žmoniū butu nuplikę.

jeigu nebutų vartoją „Prof. Brandzas W. H. G. pro Capilius Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesoriai, daktarai, sudzioc, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka klesa žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus užlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasczių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didžiausią aptiekā ant Bedford Ave. ir South 2nd str. Brooklyn.

Jeigu kas norėtu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraszo trumpai ir aiskziai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitā atsakymā su rodā **DYKAI** kā reikia padaryti. Norinti klausti rodos raszyki pas:

The J. M. Brundza & Co.

NEW YORK.

Pirmutine lietuviszka karczema

Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS. Užlaikome geriausā alū, degtinū ir cigarus, ir elpgi suteikiame draugiskā rodā visokiūoe reikaluoee.

Puikiausias dirbėjas laikrūdžių

Isidor Glou.

Parduoda laikrodziūs sieninūs ir kieszininūs vyriszklus ir moteriszklus, ziedus, bransoletas, spilkas ir visokiūs auketinius daigtūs, teipgi užėima jų taisymū. Viskas už pigiausā prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltā alū, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirszkite vietas.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

Siuntejei!

sviesto, soro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksimi iszgirsti apie nauję freight ējimaLaekawannos gelezinkelio ant szijų metų, specialiszkaieinan-tis greitai į New Yorkā, Newarkā ir tt. kurs sutinka patarnavimā del siuntejū ir gautojū.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tū miestā Syracuse, Utica division to Seranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ējimas prasidojo 23 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas koznā nedele, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtneyezios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visās informacijes.

Begedyste.

Stasis Martiszius, nukirstom abiem rankom, susineszė su mano motere, Stefaniija Parszelaitiene, jau asztuntas mėnesis, kaip pabėgo nuo manęs. Buvo jie užsidėję paleistuvystės namā Brooklyne, bet policija jiems tai uždraudė. Dabar jie trunkosi po yvairius miestus paleistuvaudami ir ubagauja pas lietuvius ir kitus žmones kaipo nelai-ninga porolė maisto. Todėl asz persergesziū taucieziūs, idant neszelpumėt berankio paleistavaujanecziū su mano motere.—Girdėjau, kad jie dabar randasi EastSt. Louis, Ill. ir kolektavoja ant laivakortės keliaut į Lietuvā. Martiszius tokiu budu rinko aukas (geriaus saktant prigaudinējo) jau 7 metas dėl kelionės Lietuvon po New Yorko ir Brooklyno lietuvius, bet neiszkelia-vo. Czia pataipinu ir jų paveiksls, kad galėtumėt pažinti.—Martiszius rėnkas imant paveikslā davė gunines prisidėti.

Motiejus Parszelaitis, 32 Scammel str., New York, N. Y.

Naujos knygos.

Paslaptyš Magijos bei Spiritizmo szviesioje mokslā 75 c.
Užmuszimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmese 10
Dėdė atvaziavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai dziaugsmiai 25
Llajunas. Apysaka isz lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
Kunigija ir svietiszka valdzia 15
Pagieža ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuskintas ziedas 10
Vendraitė. Lietuviszkos pasakos (vokiszkomis raidemis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmese. 25c.
Kas reike žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplicojimas, metaliniai isz dirbimai. Pinimai isz vilos ir t. t. 20c
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Zile galvon velnes vuodegon. Komediija vienų veikmeje. 15c.
Kainas. Misterija Byrono parasztyta 30c
Darbininku Balsas 1 ir 2 1903 po 15c
Vytauto prisieka.

Paveikslas reiszkaie tū valandā kada kryziokai įgriebė 16 balandžio 1362 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvėsių. Ant szito upės kranto rymo ant balto žirgo jaunutis kunigaiksztis Vytautas, desziniēje iszkėlęs kardā o kairėje skydā. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidilucziai. Jaunasis karzygis, akyvaisdojė szukaujanczių isz dziaugsmo pergaletojū, prisieka amžinā kersztā ir atmonyjimā kryziokams.

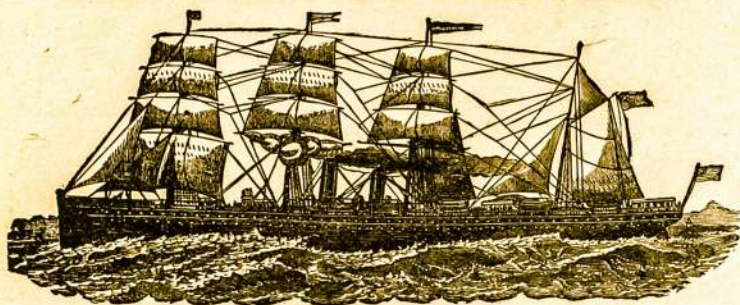
Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunikaicziū; vieszpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Isz keturių tukstanczių apgynėjų Kauno pilies iszliko gyvi tik 36 vyrai; szeip žmonių žuvo daugel tukstanczių. Vytautas iszpildė savo prisieka 15 liepos 1410 m. ant Zalgirės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryziokų su Dėdziuoju jų Mistru.

Coal Brook House

Ant pardavimo už labai pigiā prekę naujas namas su 6 kambariais, su dviems akrais iszdirbtos žemės, ¼ akro užsodinta zemvuogėms ir tt.

Kreipkitės prie kun. J. Hague, 31 Shawnee Ave. Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztes pasaulės, labai greitai.

Prigulinczias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimms arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Riners Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorininkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.
Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

GARBUS GENTAINIAI!

Asz apimu ir atlieku visokius drukorisziskus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, įstatus draugystėmis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus dėl szokių, cirkulerus, plekatus, visokias kvitatas, atsilankymų korzciukias, popieras raszymui laiszkų, pakvietimus ant vestuvių, kopertus stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivų.

Pinigus siuncziu visaip kaip kas tik nori, per paczta expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, už tą pat prekę kaip yra redakcijose. Adresuokite teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street WILMINGTON, DEL.

Didele krautuve IR KARCZIAMA.

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Laikome didziause ir puikiause kromą kurpių vyriszkų, moteriszkų ir vaikų, didziauseme pasirinkime ir pigiause. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovano'a

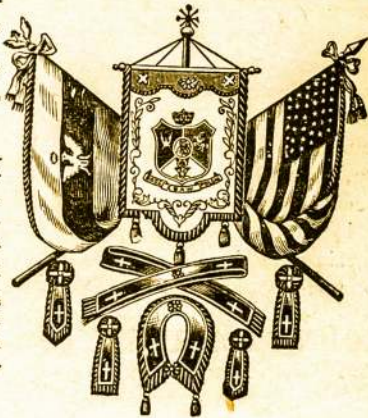
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszka iszdurbima.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdurbimais igijau geriause praktiką ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

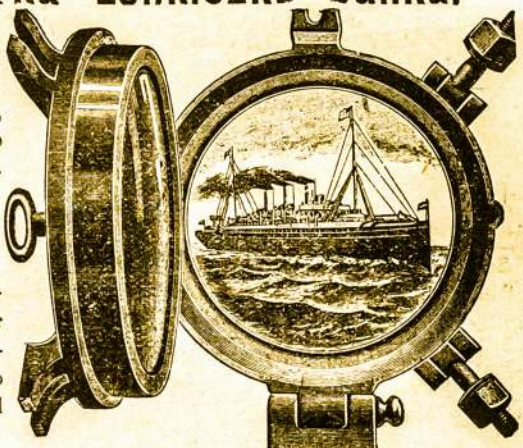
Su guodone **W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amėrikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antwerp Havre Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visus miestus visam sviete.

Siunczia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausia prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100 1/2 E. Main str. PLYMOUTH, PA. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos **Philadelphios.**

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**